

అద్భుత నివారణ.

ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎల్జీబీ టాబ్ పెన్సిన్

ఇది బలహీనుల
కును నీరసుల
కును మందు.
నిద్ర లేకుండుట,
జ్వరము,
తక్కువ గుండె,
మెదడు దిమ్మ
గా నుండుట,

వనియించెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సక్తుక, బలహీనులు
ఆయాసము, కుక్షనప్తముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు
గుమస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మెదడు
లగు వారికి ప్రశస్తమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక
వేలమంది ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవు కూడ నేటిదినము
ఒక బుడ్డిని కొని బానిసాస్త్రము ఒకమారు పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " " 2-0-0

జీవనము! పరిమళ ద్రవ్యముల రాజు నవీనము!

ఆటో డిల్ బహార్

గువారవ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అత్యంత
వాననయును కలదు. ఆటోకహార్ సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బాధిగాలేదు. వేతిగుడ్డలో గాని ఆ
కాగ్నయి వైసగాని 2-8 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సంజన
వనము మధ్యలోనుంటే యెంత ముఖమయిన వాననను బహు
భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాననలు లే
నేనియుండినా యీ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క వానన ప్రాశా
స్యముగా నిలుచును. తడిననే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.
తెల 1/2 (దాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి.సి. చార్జీ
" 1 (దాము బుడ్డి 1-కి " 0-12-0 } రూ. 0-4-0
" 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి " 2-0-0 } ప్రత్యేకము
ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ.

నెం 155, బామనామసీడ కిడి. బొంబాయి.

పాశ్యపు వేంకటాచలవజ్జితులవారి
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—లక్ష్మీచతుర్థుల క్షేమ కోసము
ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమువలన విరోగులై యున్నాడు. ఒక
యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా తమయొద్ద నుండేట
క్షేమకు శర్యోత్తమమైన సిద్ధాపథము వేంకటాచల వజ్జి
సంతోషముగ బల్యగలదు. ఉత్పత్తిరము, మూడిన నాలుక
జ్వరములు, నన్ని పాతము మొదలగునవి తత్పక్ష గుణముగను.
సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం. (894)
2. క్రినివాన తైలం:—క్షేమ గడ్డకును, నందుల పొక్కి
పోవుటకును మంచిమందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇళాం
3. క్షేమాన రాసము:—దీనిని నేనించినప్పటినుండియే
మూత్రమున కట్టక (కలరా) జ్వరభేది, కీరభేది, అత్య
క్షేమము గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం.
4. చాలమఖోగములు:—విడ్డలకు పలుకూరి; వియ్యం
యందు. మంచము, మలబద్ధము, అత్యక్షేమ, కృత్రిమము, కడు
త్వత్తియందుకు, అకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు
తిడ్డలు పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇళాం
5. అంకామంజుర కస్తూరిమాత్రము:—విడ్డలకు కడు
క్కు ముడిసినవారికి, బాతించుటకు ఉత్తమ గుణ
కాది. మంచము, పడినము, దద్దు, అత్యక్షేమ, కీర
జ్వరం, బాధ్యువాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం,
చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యొక
కాక కోగములను గుణములే యును. (801)

250 మాత్రల గల సీసా 0-4-0
6 మాత్రల కస్తూరి 6-కి 1-8-0
" " " " 12-కి 2-18-0
" " " " 25-కి 5-2-0

తతి కౌమరములో మూడవ అనుబంధము తెలుగున వంతులము
శ్రీ సీతారాధున వైద్యశాల, మైసూరు.

ఆనరవిలు వేంకటప్పయ్యపంతులు

గుంటూరు పోరుల సన్మానము.

కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు చెన్న పుర కావన
నిర్మాణ సభ్యత్వవదలిని వదలినందులకు తద్వారవార్తమై
గుంటూరు పురమండలి కర్తవ్య శాఖవారులు మున్నగు
పురజనుల పక్షమున శ్రీ కృష్ణ కౌటక వెన్ హాలులో నొక
మహాసభయు, అల్పాహార నిందును 2 వ తేదీన జరుపబడినది.
నాటి సమావేశమునంటి సమావేశము ఈ పురమున నెవ్వరును
జరిగియుండలేదు. దాదాపు 15 వందలమంది మహాజనులు సభ
నలంకరించిరి. మా జిల్లా కలెక్టరుగారు ఎం. ఎస్. వి. ఉ
స్మాక్ సాహేబు బహదూర్ బి ఏ; బి. ఎల్ గారును శ్రీ
తర డిప్యూటీ కలెక్టరు, మ్యూనిసిపల్ కమిషనరుగారును పట్ట
ణమండలి అన్ని డిప్యూటీ మెంబరులలోని ఉద్యోగియులందఱు
న, కర్తవ్యులు విద్యార్థులును వీరు వారను వివేకతతే పుర
మండలి శ్రీ పంతులుగారి శ్రేయోభిలాషులందఱును సభకు
విచ్చేసిరి. నాటిసభ మామటకు కన్నులు పండువగనందెను.
విశ్రాంతిదమును చూచుకొని శ్రీ పంతులుగారు మిగుల నా
నంద పరకకులైరి. శ్రీవారి ముఖమును చిరు నవ్వులతో
విశాసవంతమై ఆత్యంత కోభాయమాసముగ నుండెను. దీని
కంతకు శ్రీ పంతులుగారియందు పురజనులకు గల భక్తి ప్రే
మతే తార్కాణములు.

వదైములు చదువుట.

వ్యాధువాయిద్యములతో సభ ప్రారంభింపబడెను.
ముదంగది వాద్యములతో గాత్రపుటాట కొంతసేపు
అయిపిమ్మట ఇంతలపాటి దీక్షజాయ్చి. బి. ఏ (ఆనర్సు)
బి. యెల్ గారిచేతన, కొన వేంకటరాజుకల్యాణగారిచేతన, బలి
జేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవిగారిచేతన మొక్కంటి గురవయ్యగారి
చేతన కదియింపబడిన పద్యములు మిగుల ప్రాశస్యముగ చదువ
బడెను. పద్యములకు కవిచింత వారందఱు శ్రీపంతులుగారి గు
గుణ పుంజులను, స్వార్థత్యాగమున, జీవారాధన తత్పర
తన, ఆంధ్రమాతయందలి గాఢాభిమానమును గురించి బహు
చక్కగ వివరించిరి.

ఉపన్యాసములు

ఆనంతరము రామస్వామిగు ప్రగార, జి. ఆర్. యజ్ఞ
రామయ్యగారు, కొదాలి శివరామకృష్ణ రావుగారు, (బం
దరు) చీమకుర్తి బసవయ్యశ్రేష్ఠిగారు, అగ్రటుంబరావుగారు
(వేదాంబ) శ్రీ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారిని గురించి మిక్కి
లిగ కొనియాడిరి. మూలపాటి నరసింహము నాయుడుగారు
తాముచేసిన గాంధీ, వివేకానంద. మున్నగు భారతవీరుల శ్రుతి
మలన శ్రీపంతులుగారికి బహుమతిగ సమర్పించి తమ కృతజ్ఞ
తన తెలిపిరి.

ప్రత్యుత్తరము

ఆనంతరము శ్రీ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు తమ
సహజమృదుదుగుర వాగ్ధాటితో నిట్లు ముచ్చటించిరి.
అక్కలారా! నా జీవితములో నీ దినము చాల ముఖ్య
మైనది. నేనీ యెన్నికలలో జన్మమందుటకు ముఖ్యముగ క్షిప్రా
వాక్యల్యమే కారణము. నాయందు వెన్నె లోపములు గలవు.
నా లోపములు నాకు బాగుగ తెలియును. వానిని కత్తికొలిది
దిద్దుకొనుటకు ప్రయత్నింతును. నాకు ముందు కావన నిర్మాణ
సభలో మన ఆంధ్రులు చాల పనిచేసియున్నారు. మహాశక్తి
సామర్థ్యములతో వారు పనిచేసినందున నేను వారితో సమా
వముగ పనిచేయగలకా యని భీతిగలుగుచున్నది. అయినను
నా శక్తికొలిది నేను చేయుదును. నేను చేసిన నేన అత్యల్పము.
నామిత్రులు చెప్పిన విషయములలోను, పద్యములలో (వ్రాసిన
విషయములలోను నేను కతాకతమునైనను అన్వేషణగాను
నేను పనించినది గొప్ప భారము. దీనిని సమర్థించుటకు నా
ఒక్కని చేత గాదు. ఇదివరలో కావన సభ్యులగునన్ను రాను
చంద్రరావుగారు శ్యామలి గుబ్బారావుగారు, పేర్రాజుగారు,
గంజాం వేంకటరత్నంగారు చాల కృషి చేసియున్నారు. వారికి
అయా జిల్లాలవారు తోడ్పడియున్నారు. అటులనే మీరును
నాకుతోడ్పడవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ సమయమున రాజకీయ విషయములను గురించి ను
చ్చటించుటకు ఆవశ్యములేదు. ఇంగ్లండులో నిప్పుకు మన
జోతు విషయమై గొప్ప చర్చ జరుగుచున్నది. మాంటేగ్యు
గారు మనకు కొన్ని సంస్కరణములు చేయదలచి వారు. శ్రీ
రామచంద్రరావుగారు మున్నగు మన ఆంధ్రనాయకులు మన

కొడుకు ఇంగ్లండులో చాల ప్రయత్నములు సలుపుచున్నాడు.
మనకు త్వరలో స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించుటగాక యని కోరు
చున్నాను. నేను మీరొనర్చిన యీ మహాగౌరవమునకు ఆ
గ్రహణము. నేను పూనిన కార్యము సఫలమగుగాక! యని
భగవంతుని వేడుచున్నాను.

పూలహారము

ఆనంతరము గామనాథయ్యగారు వేంకటప్పయ్యగారి
గుణగణించుటకు చెప్పి ఒక పెద్ద పూలహారమును శ్రీపంతు
లుగారి కంఠమున నలంకరించిరి. ముజేమాతర ధ్యులలోను,
ఆంధ్రమాతకు నమ ఆన ధ్యులలోను సభ జరుపదముగ
మరిగెను.

ఈ రథ యొక్క జనుప్రదముగ జరుగుటకు గొల్లపూడి
రామనాథయ్యగారి యొక్కయు చుద్ది వేంకటసుబ్బయ్య. ఆరు
రాల బసవయ్య గారును ముగ్ధుల ముక్కుముక్తా
భిక్షులచెప్పుచున్ను. చెన్న పురమండలి ప్రత్యేకముగ నీవేసుక
నిమిత్తమై వివిధరకముల పుష్పహారములు, మనుమరుచ్చములు,
వివిధఫలములు తెప్పించి విరివిగ పంచివెట్టబడినవి. పాశ్చాత్య
వర్తకుల ప్రకారము భుజించువారలనును తగిన యేర్పాటులు
చేయబడినవి.

శ్రీ వేంకటప్పయ్యగారి కంఠము వివిధ పుష్పములతో
నలంకరింపబడెను. సభాసంతరము గావించుటకు, బ్యాంకు
వాయిద్యములతో శ్రీ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి నూతనో
చుచు వారి స్వగృహమున ప్రవేశము గావించిరి.

ఇంకొక వింగు

8-వ తేదీని ఉత్తర మ్రామము భవనమున రామ
పూడి నివాసులగు మల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగారును వారి
సోదరులును గలిసి బ్రాహ్మణేశ్వరుల పక్షమున మొగ అల్పా
హారవిందును శ్రీకొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి కొసంగి
తమకు వారియొద్దల కృతజ్ఞతకు తెలియచ్చిరి. నాటి
విందుకు పురప్రముఖులందఱు రానింపబడిరి శ్రీ వేంకటప్ప
య్యపంతులుగారియొక్క బ్రాహ్మణులకును, బ్రాహ్మణేశ్వరుల
కును నీప్రాంతములందు సమానగౌరవము భక్తియు గలవు.

భారతీయ రాయబారములు.

కాంగ్రెసు సంజీవర్థ మునందలి యొక సభ్యుడువారై
10 తేదీని లండను నగరమునుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

ఈ వారమున మేముగారి, ఇతర సంజీవర్థములు
గాని యెట్టివిని జేయలేదు గత మంగళవారమునాడు 21,
కాగ్రెస్ కోడ్డులోనున్న నేమనలు ఇండియన్ సంఘము
వారిచే అల్పాహార విందోసంగబడెను. ఇందులకు మే మహో
నింపబడినను, అచ్చటికి బోయిటంటిమి తరువై న దినములకు
బూర్యము బీసెంటుగారు స్పాంటులాంకు జేతునకు
బోయి భారతజేతుకునుగూర్చి ఎడింబరో, స్టాస్కో నగరము
లలో రెండు ఉపవాసముల నిచ్చెను. ఇది ఉద్యమ వ్యావస
మునకు తగిన సమయము కాదు. నాకుంటు స్పాగ్ల మెర్స మెంటరీ
సంఘమేర్పరుపబడినది. మే మందఱు ముగ సాత్యము నిమ్మటకు
మిమారాండమున తయారవేయు చున్నారము బీసెంటుగూ
గారి యొక్కయు మిత్రులారుల యొక్కయు మిమారాండము
లచ్చొత్తింపబడినవి. మామిమారాండములచ్చులోనున్న వి సం
ధ్యుత్పరసహాయులయందు శ్రీ పార్వభౌమునకు డిప్టీ కాంగ్రెసు
శీర్షా నానుగుణ్యముగ నొక విజ్ఞాపనము మెరంగవలెనని యో
చించుచున్నాము. ఇందులకు ముందుగా వారి అనుమతి సొం
దుటవలెను; తక్షణమే యిందులకు దరఖాస్తు నంపుచున్నా
ము. 20వ తేదీనిగాని 21-వ తేదీనిగాని సంధ్యుత్పరము లతి
రమణీయులుగ జరుగును.

నాయంటుమిటి ఆగస్టు మాసాంతమునకు తమ పనిని
పూర్తిచేయవలెనని తొందరపడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.
రాబోవు కొన్ని వారములలో ఆంతరంగిక సమస్యలు చర్చి
తములగునపుడు ప్రస్తుత ప్రభుత్వము తొలగవచ్చునకు వనం
తులు వివరమవును. ఇది నిజమగునెవల మాంటుగుబిల్లు
మటియొక సంవత్సరమువఱకును ఆపివేయబడు నేమోయని భయ
మగుచున్నది. ఇట్టిస్థితి కలుగకుండగ సాధ్యమగునెవల ప్ర
యత్నింపవలెనని మాంటుగుగారు వత్సాహులైయున్నాడు.
ఏమిజరుగునో చూడవలసియున్నది. ఆంగ్లజేకోసమస్య లతి
క్లిష్టములుగ నుండుటచే, విరాంతు సమస్య మున్నగు సమస్య
లేవిధముగ పరిష్కృతములగునో యూహించుట కష్టసాధ్య
ము. ఇచ్చటి గాలి మనోహరముగ నున్నది. మేమందఱు
కుఖముగా నున్నాము.—బొంబాయి క్రాంతికలకరిక.

101

క. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

ఉత్తరరామచరిత్ర

విమర్శన విమర్శనము

I

శ్రీయుతులగు రాజామంత్రిగారి కృపాపాత్రులగు బహుదూరము, తా మంత్రికరించిన యుత్తరరామచరిత్రవైది, సాహిత్యపరిషత్తువారు సమీక్షించుచున్న సమాధానముగ నీ క్రిందిభాగమును ప్రకటించుచున్నాడు.

మహారాజగారి జయంతి రామయ్య పంతులవారు తమ యాంధ్రసాహిత్య పరిషత్తులయొక్క 7-వ సంపుటము, 5-వ సంపుటములలో 858-వ పుటమొదలు 862-వ పుట వఱకు నవ్యరూపితోత్తర రామచరిత్రాంధ్రకరణమును విమర్శించుచుండ బ్రాసంగికముగా నభిజ్ఞానకావంతలముయొక్క యితి వృత్తికల్పనము నభివేషించుచు,

“శకుంతలాపరిత్యాగమునకుఁ గాళిదాసుఁడు కల్పించిన యుపపత్తికంటె నిదియే (సీతాపరిత్యాగోపపత్తియే) బాగుగ నున్నదని మా యభిప్రాయము..... కాళిదాసుఁ డీ కథను (భారతకథను) మార్చి గట్టిగా నున్న పుణ్య కథల దువ్యంతునియొద్దకి వచ్చెననియు, నామెకు సాయముగాఁ గల్గెననిచే, బంపబడిన కణ్వకథలును, గౌతమియు నృధతాపసియుఁ గూడ నచ్చిరినియు, వీరందఱు నెన్నివిధములం జెప్పినను నెఱుంగి సందేహముఁ బ్రకటించినను గూడ దువ్యంతుఁడు శకుంతలను దా నెఱుంగనయే పనికి జెడలగొట్టెననియుఁ జెప్పి గాంధర్వవివాహము దువ్యంతుఁడు మఱచిపోవుటకు దుర్వానుశాసనము నొక యుపపత్తిని గల్పించెను. ఇది లోకానుభవమునకును, గావ్యసరణికిని విరుద్ధమని మా యభిప్రాయము. గాంధర్వవిధిచే శకుంతలను దానుగూడిన కొద్ది నెలలకే యా సమాగుమును మఱచిపోవుట యసంభవము. శకుంతల చేతను, గల్గెననిచేతను బోధింపబడియుఁగూడఁ గణ్వశ్రమమున జరిగిన వృత్తాంతమును బొత్తిగా మఱచిపోవుట మిక్కిలి యసంభవము. దువ్యంతుఁడు నిజముగా నీవృత్తాంతమును మఱచుటయే సత్యమయినయెడల నతనియందుఁ బ్రమాదము నాకోపింపవలసియుండును. ఆకోపించినయెడల నాతఁడు ధీరోదాత్త వాయువఁడు కాఁజాలఁడు. దీనికంతకును దుర్వానుశాసనము తగిన కారణము కానెరదు. లోకానుభవమునకు విరుద్ధమయిన యమానుషచర్యల నుపపత్తిగాఁ గొనుట, వైక జెప్పినప్రకారము పురాణానుశాసనారమైన నై యుండవచ్చునని కావ్యరీతికి ననిపడదు. కావ్యమునందలి కథాసన్నివేశము యుక్తియుక్తముగను లోకానుభవమున కవిరుద్ధముగ నుండవలయును.”

అను నీ వ్యాసమున లెండు విషయములు శోచనీయములై యున్నవి. అందు మొదటిది ప్రాచీన మహాపండిత మండలిచే మహాకవి యని బేరుఁగొంచిన కాళిదాసు తనగ్రంథమున యుక్తియుక్తమగు నుపపత్తిని గల్పింపలేకపోయె నని నుడువుట. రెండవది ‘శ్లో॥ యద్దుష్కరం యద్దురాపం యద్దుర్గం యచ్చదుర్దరం | తత్సృం తపస్సాప్రభృం తపోహిదురతి క్రమఃకృన్తి యదర్థసీయ మహిమతో వర్ణింపబడిన మహాతపంచే భనంబుగాఁగల మునిండుల వాక్యలయందు నిస్సారత నాపాదించుటయై యున్నది. మఱియు, నీ విమర్శకులచే సమంజసకల్పనా భరంభరంజన లిరుదము వడసిన భవభూతి మహాకవియుఁ దన యుత్తరరామచరిత్రమున ‘శ్లో॥ రాజికానాంహిసాసూనా మర్థంవాగమవర్తతే | ఋషీణాం పునరాద్యానాం వాచమహాసాధవతి’ అనియు, ‘శ్లో॥ ఆవిర్యాతజ్యోతిసం బ్రాహ్మణానాం యేవ్యాహారాస్తేభుమాసం శయోభూత్ | భద్రాహ్మణానాం చిత్తీర్షిషిక్తా నైతే వాచం విప్రుతాంవ్యాహరన్తి’ అనియు మహర్షి వాక్యముల మోఘములుగా నిరూపించి యున్నాడు. ఈ విమర్శకులచే ‘లోకానుభవమునకు విరుద్ధమైన యమానుషచర్యల నుపపత్తిగాఁగొనుట కావ్యరీతికి ననిపడదు’ అని గల్పింపబడిన యమానుషచర్యను (సీతయొక్క యంతర్ధానమును) భవభూతి మహాకవి రామోపచారమునకుపపత్తిగా దనరూపకములో వర్ణించి యున్నాడు. ఇట్టి విషయముల మహాకవులందఱచే స్థిరముద్ధితో ఋషి దేవతాదుల వాక్యలయందు నిర్ణయింపబడిన యమానుషత్వము మన విమర్శకుల దృష్టికి నక్కఱకు రాక పోవుట మిక్కిలి యుక్తిజము.

ఈ యాంధ్రకరణమునకు మూలకర్తయగు కాళిదాసు నందు మన విమర్శకు లాకోపించిన లోపమును సమాధానపఱచి, ఆపస్తావముననే వీరు ప్రకటించియున్న యుత్తరరామ

చరిత్రయందలి లోపములకుఁ గూడ సమాధానమిచ్చే పాండు పలుచుచుంటిని.

(1) “అర్థోక్తి లోక సంశయించి” అనుటకు మాటుగ, “అని సగముపల్కి” అనియు, “చకితురాలవైతిని” అనుటకు మాటుగ “నాయుడలు వడఁకుచున్న” దనియు, “దర్శనీయుము వెత్తుగల” దనుటకు మాటుగ, “మాదవలసిన దింకను బాలగల” దనియు, నిత్యానిష్ఠలములయందు మాప్రయోగములకు మాటు పదములను నూచించిరి.

కథాకావిత్యాదులయం దేవిధమయిన లోపమును ప్రదర్శింపకయే పాఠాంతర కల్పనములఁ జేయుచున్నచో వీని కంతకాలమునకైన నభిగ్రానింపఁజాలదు. కావున లోపాదృశము లేని యిట్టి విమర్శన మనమంజసము. “బుద్ధికోక గుణమును, జిహ్వకోకరుచియు” ననునట్లు లాపాతము వారికి రుచ్యమైనచో నింకొకరి కింకొక పాతము స్వాదువై యుండును. దీని నిర్ధారణ మెప్పటికో తెలియఁజాలము.

మా విమర్శకులు తాము వచనరూపమునఁ బ్రచురించిన విమర్శనముననే “గ్రధితములై - కథాసన్నివేశము - ద్యోతిత మగుచున్నది - సీతావివాహము - అనుష్ఠింపవలసినవచ్చును - ధర్మద్వైవిధ్యము - ప్రపత్తిమార్గము - సోపపత్తికము - చ్చాదయంగమము - మాత్మక - మున్నగు క్లిష్టపదప్రయోగములను ఛందోనియమబాధకములేని సమయముననే కావించిరి. మా గ్రంథమునందలి యర్థోక్తి యను పదమునకే “సగము పల్కి” అని తెలిగించుట సరసమగుచో నీ విమర్శకుల “కథాసన్నివేశము, ధర్మద్వైవిధ్యము” మున్నగు ప్రయోగములెట్లుగా మారవలయునో సారకులే యూహింతురు గాక!

(2) “సుశ్లిష్టమేతత్” అను వాక్యమునకు “దర్శనీయమిది” యని తెలిగించితి మనియు, “ఆర్యేణాస్మిన్” అను వచనము విడిచివై చితి మనియు విమర్శకు లభిప్రాయపడిరి.

“సుశ్లిష్టమేతత్” అనువాక్యమునకు “ద్రవ్యవృత్తే” అనియు, “ఆర్యేణాస్మిన్” అనుటకు “వల్లెనైస్సాత్” అని యుం గల పాఠాంతరముల ననుసరించి మే మంధ్రీకరించిన విషయమును విమర్శకు లెఱుంగక లోపాకోపణముఁ గావించుట సాహసమాత్రమై యున్నది.

“విరమవిరమ” అను నిషేధవచనముతో వాక్యమును బ్రారంభించినయెడల సరసముగా నుండునని విమర్శకు లూహించి తత్పారహస్యముం గూర్చి యెంతయో ముచ్చటించిరి. కాని యేదేని మహోప్పదము రాఁదలంచినప్పుడు దాని నాకస్మికముగా నివారించు నేకననగా ‘నఖలు నఖలు బాణస్సన్నివాత్యోయం’ అని యీ కావంతలంబున నాశ్రమమృగముపై రాజు బాణప్రయోగ మొనర్చు సందర్భమున నుపద్రవనివారణార్థమై ‘నఖలు నఖలు’ అని నిషేధోక్తితో వచన మారంభ మగుట యుక్తియుక్తముగా నున్నది. ప్రస్తుతము చిత్రపట మందలి రాముని దుఃఖావస్థను సీత ప్రకటించుటచే రాముఁడు దుఃఖితస్వయాంతఃకరణంబునై లక్ష్మణుఁడు పర్వతవర్ష నానంతలమున సీతవలెనే తన దుఃఖావస్థనే వర్ణించు నని యెంచి “వల్లెనైస్సాద్విరమవిరమ” అని లలితోక్తితోడనే నివారించినాడు. ఇది దుఃఖావస్థ యగుటచే సంద్రమోక్షి యసంభవము.

(3) “జనకరఘురాజకులముల” అను పద్యములో వాక్యద్వయమునకుఁ గార్యకారణభావము స్పష్టపడుటలేదని విమర్శకులు తలచిరి.

వీరి మతానుసారముగాఁ గార్యకారణభావ మవాక్యద్వయమునకు లేనియెడల నుత్తర కావ్యము కేవల పాదపూరణార్థమై విలసిల్లును గాని పూర్వవాక్యముతో సంబంధింపనేరదు. అర్థ సామర్థ్యమును బట్టియే-పూర్వవాక్యమునకు ఉత్తరవాక్యము హేతువై దీపింపుచున్నది. దీనినే యలంకారికులు కావ్యలింగాలంకారముగా వర్ణించుచున్నారు.

గుంటూరు బాలభట్టోద్భవము:—టెన్డెక్. ప్రొఫెసర్. మాచిలో మాననీ యలగు శ్రీముతి కొండ వెంకటప్పయ్య కంతులు గారి యాజమాన్యమున జూలయి 81 వ తేది నొక ఉభయగిది. మొట్టమొదట నేనా గుంటూరు బాలభట్టోద్భవము యొక్క ముఖ్యోద్దేశములను గురించి, అంగీకరణ భావంలో నుపసంహరించి తరువాతి శ్రీమత్యంకి వెంకటరమణయ్య గారు తమ ఉద్ద్యమమును గురించి అంగీకరణమున చక్కగా నుపసంహరించిరి. అటుతరువాత గుంటూరు మండల భారత బాలభట్ట సంఘ మొకటి స్థాపింపబడినది. దీనికి శ్రీ వెంకటప్పయ్య కంతులు గారు అధ్యక్షులుగను, నేనానుబ్రహ్మణ్యులుగాను, చట్టి సరిసంహారపు గాథ కార్యదర్శులుగను, నియమింపబడిరి. సభాధ్యక్షుల ఉపదేశముతో సభ ముగిసినది.

నైఋతులను దర్శనవారికి గౌరవము:— యుద్ధమునకు నైఋతులను దర్శనందులకు రావుసాహెబు చెయ్యగాథ మున్నగువారికి తిరునామ్మూర్లు రచింపబడి గాథ ఈ నెల 4 వ తేదిని దర్పారుచేసి చిన్నముల నొసంగిరి.

క్రొత్త పరిశ్రమ:— మాచిలోలో సర్ ఫిరదోక్ నికోల్ను గారి యింటివద్ద జాం ఫ్యాక్టరీ నెలకొల్పబడెను. కల్లింగును సలిగాడు దానిజూచిరి.

విద్యాసాగరుడు:— కడచిన నెల 29 వ తేదీన గుంటూరు పురమందు ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగరుని కర్మంతుత్వము శ్రీ శ్యాతలి వాణిమంరి రావు పంతులు గారి యధ్యక్షతన జయప్రదానము జరుపబడినది. అట్టివారి బాంధవుల నేనా నుబ్రహ్మణ్యులుగాను అంగీకరణము, పాలకర్త సరిసంహారముగాను అంగీకరణము, రజాకు సాహెబు (డి. ఏ) భాజీ గారు అంగీకరణము జిద్యాసాగరుని పట్టుదల ఆర్థికగౌరవము, విరింతూద్యాసా దీక్ష మున్నగు విషయములను గురించి ముచ్చటించి మనదేశమందు శ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగము గారిని వారితో పోల్చుచున్నది కవి.

సిద్ధి పలుము. మా గ్రామముందు నిన్నటి దినం అనగా 81-7-19 తేదీన మా గ్రామం దిగడుపేటలో ఉన్న అంకశమ్మ జేతనాపువా అతిధి క్రిందిన ప్రాంతంబున బహు అనందం గా జరుపుచు మా గ్రామములో ఉండబడియున్న శ్రీరామ మందిరములలో కర్పూరాదులు భజనమరులే యుంంగిరి. ఈ భక్తులను మహారాజగారి కరుణభక్తుల దగు శ్రీరామ చిన్న గురువయ్య గారు పుష్పమాలికలతో నలంకరించిరి.— ఎన్. నుబ్బరామయ్య.

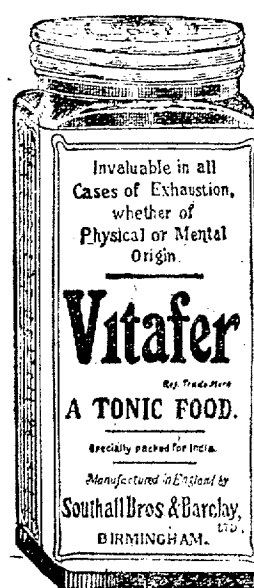
Latest Telegrams.

SIMLA, August 6. The death occurred here last evening of Mr. J. D. Dailas after a brief illness. The deceased was a well-known member of the Associated Press of India, a director of the Alliance Bank of Simla and a highly respected resident. The dance which was to have been given to-night by the Lieutenant Governor and Lady MacLagan has been postponed. The funeral takes place this afternoon at 4-30.

SIMLA, August 5. Total subscriptions for the new Indian loan upto the 4th August were Rs. 12,42,11,000 inclusive of Rs. 36,70,250 in the shape of war bonds.

CALCUTTA, August 6. At the Police Court yesterday Aziz Begg was charged by Mrs. Ellis, a European lady of Sudder Street with assault. It was alleged that the accused had been employed by the complainant as a cook for about two and a half years. He suddenly left her service and established a systematic boycott against her in the matter of getting servants. On the 26th July last he called at her house, demanded money, was rude to her and struck her several blows on the forehead with a clenched fist. After examining the complainant and a doctor, the Magistrate framed charges against the accused and adjourned the case.

The city Coroner yesterday held an inquest on the body of Mr. James Dyson who died in the Medical College Hospital on the 30th July. Mr. Dyson was stated to have been an engineer and was employed in China by one of the leading engineering firms. When the war broke out Mr. Dyson enlisted and he recently came to Calcutta and was put up at the Salvation Army Home when he cut his throat with a razor. After evidence was recorded the jury returned a verdict of death from natural causes.

Invaluable in all Cases of Exhaustion, whether of Physical or Mental Origin.

Vitafer

A TONIC FOOD.

Manufactured in England by Southall Bros & Barclay, BIRMINGHAM, ENGLAND.

Obtainable from all High-Class Stores, Chemists, etc.

SPENCER & CO. LTD.,
Agents, MADRAS

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభాధిపత్యము.

అ. నారాయణరావు గారి ప్రాయశ్చయము:-
ఆంధ్ర మహాసభ సభ్యులు, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభ్యులు,
జూలై 24, 25, 26 తేదీలందు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో జరిగిన
బహుళము నిర్ణయించబడినది. ఈ రెండు సభలును మనదేశ
చరిత్రలో ఒక ముఖ్యమైన సమావేశము కావచ్చును.
ఆంధ్రదేశ వాతావరణ మంతయు, నూతన వాంఛతోడను,
నూతన దృక్పథంతోడను ప్రతిబింబింపబడినది. ప్రపంచము
సంతోషము నొందిన స్వాతంత్ర్యభిలాషులయే మన యాంధ్రు
లను కలవరపడినది. పండితులు పాపములును, బ్రాహ్మణ
బ్రాహ్మణేతరములను సందేహ మెక్కడనున్నామోదను,
కొన్ని విశ్వాసము తోడను, నూగులాడుచు స్వీయ వృద్ధికిని
జాతీయ విద్యుద్ధియనునను, నవకాలమును బ్రాహ్మణమును
జోగును, రాజ్యాంగ శిక్షణమునకై యాంధ్రదేశము నుండనాగిరి.
జిల్ల లందఱు, తమ ప్రభుత్వమున తామే నిర్ణయించుకొనవచ్చు
అను సిద్ధాంతమును తీర్చుకొనువా రంగీకరించి, భారతవర్షపు
కృతజ్ఞులను సంస్కరించు విధానమునకు బునాది. ఈ
విధాన మేరితని ఉండవలయునని నిర్ణయించుటకు తేలియు
లందఱు గాఢముగా విమర్శించుచు చేయుచున్నార. సంస్కరణ
ఫల భుజిగ మనమునకై ప్రజలందఱు సమయమును మనకు
సమయమునకే, పాంచాల దేశమునందు తీరవలగు ప్రభుత్వ
పద్ధతు లారంభించబడినది. ఇందు తప్పిద మెవదయినను,
ప్రజా విశ్వాసమునకు స్వాతంత్ర్యమునకు నానాటి తొందరతో
కారాగారముల పాలునాడె. అలాచన రహితులగు నెవ
రో కొద్దిపాటి యానకుల కృత్యములను ఫలితముగా, దేశముల
స్వాతంత్ర్యమునకును అడ్డుకొనవలసినను భంగములగు
రాజ్యాంగ శిక్షణమును చేయుచునది. స్థానికాధికారుల పద్ధ
తులను తీరముగా విమర్శించినందునకై ఎన్నియో వారాపతి
కల అధికారుల యాగ్రహమునను పాలెనవి. సంపాదకుల
లో కొందఱు కారాగార శిక్షలను మఱి కొందఱు ప్రభుత్వ
మున, అనుభవించవలసి వచ్చెను. ఇట్టి క్లిష్టమును రాజ్యాంగ
స్థితికి తోడుగ జేయునందలి ఆచార పద్ధతులు విశేషము
అన్యదేశముల కెగురుచు జేవలసినది కలదు, ఆ తరువాత,
కర్మములు లేక సభ్యులు సరిగా ఫలితం పొందుటలకు,
ఆంధ్రదేశము నందలి చాల ఖండములలో కలవు ప్రారంభ
మైనది. ఈ దుర్భిక్షమునకు జరిగా, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణే
తర భేదముల కొన్నిపట్ల బయలుపడెనది సంఘముయొక్క
భాగ్యభివృద్ధి మన సభ్యులకును నొంట్ల ప్రార్థించుచున్నది.
ఆంధ్ర మహాసభ, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభయు నిట్టి సంస్కర
ణమునందు అనంతపురములో జరుగవచ్చును. ఇట్టి సమ
యమునం దెవరు సభాధిపత్యముననుండ వచ్చును? ఎవరి వ్యాఖ్య
ములందు ప్రజలమును ప్రభుత్వాధికారులమును విశ్వాసముం
దును? ఎవరు మన సభ్యులను సామర్థ్యము తోడను, పటి
లన కత్తితోడను గంభీర భావముతోడను విమర్శించు చేతన
గలరు? మన రాష్ట్రీయ సభాధిపత్యము వహించుటకు వచ్చు
లై న వారు బ్రాహ్మణులలోనే కాదు, బ్రాహ్మణ
జేతరులలోను, జేతరా? బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణే
తరర క్షుల పాఠ్యము మన యాంధ్రదేశమున ఆంధ్ర
రాష్ట్రీయ సభకు మన యాంధ్రదేశమునందలి బ్రాహ్మణే
తరులలో నొక్కరిని, సభాధిపత్యముగ నియమించుటలను
మన దేశమునకు విశేష మును నేరజేసివలయును కామా? (బ్రాహ్మణేతర వాదులను గొంపించుచుచేత అంధ్రప్రదేశ్ దిక్కి
యొక్క బ్రాహ్మణేతర సంఘముయొక్క మైత్రు సహభూతిని
సంపాదించినవారలము కామా? సభాధిపత్య గౌరవవిన్నపము
లను, బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరుల కొనుగబులేదను నిదను
బాపిన వాలము కామా? బ్రాహ్మణేతరులను నిట్టి గౌరవమునకు
అర్హులైనవారు చాలమందియున్నారు. వైశ్యులలో నల్ల
గురుస్వామిశ్రేష్ఠి, నాగంపర్తి నాథులు, కలకత్తా శ్రేష్ఠి
గారలందఱి కేవలమైతర రాజ్యభిలాషు లున్నారు. బికాక్
బహద్రుల కొమ్మిరెడ్డి మార్కనారాయణ మూర్తి నాయకు,
రివాక్ బహద్రుల పట్టు కేశవశర్మ గడ్డకంటి జెకనెవరు? బ్రా
హ్మణేతరులలోనూను అనంతపురమునందలి ఆహ్వాన
సంఘమువారు, ఆంధ్రదేశమునందలి స్థానిక సంఘములవారు
ను బ్రాహ్మణేతర ప్రభుత్వములలో నొక్కరిని ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ
సభాధిపత్యముగ నిర్ణయించుటచేత మనదేశమునకు మన
సంఘమునకును, ఆ మెఘ మైతర నేర జేసిన వా
రగుదురు. ఇట్టి సందర్భ సమయమున మన
దేశము లు చేయు నిర్ణయము కలననే ఆంధ్ర
దేశమునందలి బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరుల కన్యభావము
పటిత దృఢముగ నెలకొల్పబడినది యున్నది. ఆంధ్రుల
దురదృష్టియే రాజ్యకీర్తిని నాశనము చేయుచున్నది నిట్టి
కొన్నితై రాజ్యమునకు సభ్యమింప చేయునని దృఢ విశ్వా
సము ముగలదు.

గంధాలయ మహాసభలు.

రెండవ విశేషము.
యూరప్యాల విభజన గంధాలయ మహాసభ కన్య
క్షుత వహించుటకు 2000 సంస్థాన గంధాలయ విభ
జనమునకు జే. ఎస్. కడప, ఎం. పి. ఎల్. ఎల్. బి.
గా రంగీకరించి. 2. నెల్లూరు 20 ని గాని 80 గాని
సభ జరుగవచ్చును. సరైన లేడియ ముందు తెలుగువారు.
3. సభలో పాటు ప్రదర్శనమును గూడ జరుపుటకు ఏర్పా
దించబడినది. అందులకు తగిన ఏర్పాటులను చేయు భారమును
వహించెదమని టెడలగడ గారే దయతో నూ చించిరి.
అయ్యింకి తేలకటరమునకు గూడ ప్రదర్శనము విషయ
మున తోడ్పడుటకు కోరబడిరి. ప్రతిభ కట్టుము యున్నగు
నవి ముందు ప్రకటించబడు నని కార్యదర్శి మాడు వాగినను.
మూడవ ప్రకటనము.
ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులను రావులవారు కలవల కన్న
నున్నట్టి గాని నిరాకరించినందు సామి వెంటాచలం శ్రేష్ఠి
గారందులకు నియోజింపబడి దానిని స్వీకరింప నంగీకరించి.
2. సభ నెల్లూరునెల 20, 21, తేదియు గాని 27, 28 తేది
లనుగాని జరుగవచ్చును. తేదిలను స్థిర పరచి ముందు
తెలిపెదము 3. టెడలగడ వాస్తవ్యులను నూరి వేంకటరసిం
హంగారధ్యక్షులను వహింప నంగీకరించి. 4. మహాసభలో
పాటు గ్రంథ ప్రదర్శనమును గూడ జరుపుటకు ఏర్పాదించ
బడినది. అందులకు తగిన ఏర్పాటులను చేయుటకు అయ్యింకి
తేలకటరమునకు గూడ కోరబడిరి కార్యదర్శి మాడు వాగెను.
* * * * *
నాల్గవ ఆంధ్ర సారస్వత సభ.
3 వ ప్రకటనము.
జే. పి. లక్ష్మణరావు గారధ్యక్షుల వహించుట కంగీక
రించి. (2) ఆరవ ఆంధ్ర గంధాలయ సభలో పాటుగ నీ
సభ గూడ జరుపబడును. (3) నాన నీ సభకు ప్రతినిధులు ప్ర
త్యేకముగ కట్టుముల నియమనరములేదు. గంధాలయ సభ
కు మూత్ర మిచ్చిన చాలమని కార్యదర్శి మాడు వాగెను.
బొంబాయి తపాలా పరివార్త
బొంబాయి తపాలా పరివార్త తమ యిబ్బందులను
తెలుపుచు ననేక దరఖాస్తుల నంది. వారి జీతము మొదలగు
వాటిని నూర్చి పోషింపవలసిన జరగా సంప్రదించుకొనెక
ప్రకటనము చేసెను 1907 వ సంవత్సరముం మొత్తమున
బిక్కిల పని నానికి యా 19-5-0 ల వొప్పున నిట్టివి ఇచ్చెను
అనగా 1919 వ సంవత్సరములో నెలకు యా 31-5-0 లు
నిట్టియైనది. అప్పటి వరకూ సభ్యు 534 ఇప్పటి వరకూ
సంఖ్య 846. అయ్యింకి వలసల ముఖములకు ఇంగ్లీషు
తపాలా పరివార్త మొదల ముఖములకు యాసమును గూడ
మొదలుగా ముట్టుచున్నది. నితరు లిట్లుండ తపాలాధికారు
లు తనివారి సదుపాయమును చూడ దున్నారనుట తెలిపినది
పోషుమార్తె జనరలుగారు ప్రకటించిరి. సామర్థ్యముగల పని
వాండ్రకు గురుప్రాసనుల నిప్పుల కరకాళములు గల్గింపబడి
నది. రోజునకు ఎనిమిది గంటలకుంట్ల ఎక్కువపని తగులబెంద
తగిన ఏర్పాటు లానెంపబడినది. నిడు జీతమునాద గంభీర
మున కొనమానము నెల వియవకుచున్నది. వానికి ప్రత్యేక
ముగ గృహములకు కట్టించు ఏర్పాటులు ఆలోచించబడుచు
న్నది. వారి కందటికిని బొంబాయి నగరమునకు సమీపమునం
దొక గ్రామమున గృహములను నిర్మించి యిప్పుడు కాలోచ
నలు జరుగుచున్నది. తపాలా పరివార్త తమ యిబ్బందుల నొక
ప్రతిభ కట్టుము ద్వారా తెలుగువారు నని డైరెక్టరు జరగా
గారు కోరిరి. పనివాండ్లు యితరులకు ప్రతినిధులుగా నేర్ప
రచిరి. డైరెక్టరు జరగా గారు అందులకంగీకరింపలేదు. కాన నా
గమకము జరుగలేదు. టపాల పరివార్తకంక యిబ్బందులు
లేవు. నితరులకు మారినా జీతము లందుకుతగియు మొదల
బడినది ప్రస్తుత మియ్యములను యుద్ధపు ముజరాలు తీసివేయ
బడిన పిచ్చుట మరల జీతములను మొదలపాటును గూర్చి
ఆలోచన చేయబడు నని డైరెక్టరు జరగా గారు తెలిపిరి.

నోటీసు
గుంటూరు కొత్తపేటలోనున్న బాలక్రిష్ణ
ఫ్యాక్టరీలోని యింజను, బాయిలరు వగైరా సామా
నులు, గుంటూరు అడివనల్ టెంపరరీ నలు
కోర్టు ఫైల్ O. S. 60 of 18 దావాలో సదరు
కోర్టు వారి వుత్తరువు ప్రకారము 12-8-19 వగలు
12 గంటల లగాయితు సదరు కోర్టువద్ద వేలం
చేయబడును. గనుక వలయువారు ఆరోజున వేలం
పాట పాడుకొనవచ్చును.
ల. రామకృష్ణయ్య
సీకర.
అమ్మకమునకు 1710
ఒక స్విచ్ మేడ్ కార్టన్ బాయిలర్ 18 గజ్జుల
పరుగులది. తెల య్య. 8000
వై బాయిలరు తగిలెట్టి ఒక ఇంగ్లీషు మేడ్ స్టీము
ఇంజన్. తెల య్య. 1500
ఒక స్విచ్ మేడ్ కార్టన్ బాయిలర్ 7 గజ్జుల
పరుగులది. తెల య్య. 8000
డబ్బు, కాలికట్.
Apply to- Dutts, Calicut.
ఫలవృక్షములు పూలసనులు!
ఏమి ఆశ్చర్యము. మన ఆంధ్రదేశమున దొరుకునా!
అత్యుత్తమమైన మామడిజాతి అంట్లు, నాంజి, బామ
చాల్మస్సు, టెంకాయ మొదలగు ఫలజాతిము, ఆపూర్వముగ
కుట్టె, మెల్ల కేవలం, చామంతి, బాజి, గులాబి మొదలగు
పుష్పజాతి సములు, వేసవే చాక దొరకలవు. జాతీయ
ప్రాయము. (1708)
పి. వి. మూధవరావు అండ్ బ్రదర్సు.
పోస్టు పాస్టము. (కర్నూలు జిల్లా.)
ఫాక్ టెక్ కలములు 1696
దేశీయముగ
గాన చాల సాగుగ
ప్రాయమున పాటుగ
వేలముల రప్పించియున్నాము. ఒకసారి వాడిన యెప్పుడును
వాడును. ధర వరసమని కలవకును. పేనా 1-3 1-0-0,
2 కొనువానికి టాప్ టెక్ ఇవాం. 6 కొనువానికి 1 పేనా ఇవాం.
బసోయీ ప్రేడింగు కంపెనీ, సామగ్గులపేట, మద్రాసు.
వంటివైద్యము. 1564
డాక్టరు గిబ్బర్ బ్రదర్సు
13 కెన్సిడెన్స్, ఎన్నూరు, నల్లూరు.
ఈ రోజునకు ఏకారణము చేతనైన సర్వము నా
జేతులను నుండిన గుప్పిలేవంగ నీకే నున్నది. బసోయీ
వైద్య మొదలగు వాగు కట్టులనేక బలవరమును నంనుగల వం
త్తుల బరిగావలేక యాముట, కట్టు క్రొత్తకట్టులు, ఇంకను
వంటివంటివైన అన్ని వ్యాధులను చూడవలెదగినా ప్రకా
రము మిక్కిలి తక్కువ చార్జీకి చికిత్స చేయగలకు తప్ప
లేదున్నాము. వాటిని తీయవలసిన గొప్పతన చేతిచేయవలసి.
150 పురుల పుస్తకము డిడిరీ
ఆరోగ్యమున కార్యకర్తలమును పొందుకు స్వా
భావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటలను నేరము
నుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమున
మును కలగజేసి కిరనసాధ్యమును దృఢపరచుచు, అ
య్యుద్ధులన్నిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవాం
నీయవకును. పోస్టుచార్జీ ము మే మే భరించి కుంపెక
ము. పంటనే ప్రావణ్యమున.
(219)
వైద్యశాస్త్ర ముద్రాంతకర్ గోవిందశి,
ఆరోగ్యశాస్త్ర ముద్రాంతకర్, 157, రాజ్యము ప్రాన్
Billiards Table.
FO SALE
Simpon's make in perfect condition com-
plete with lights.
Apply to:
Hon. SECRETARIES,
MADRAS ANDHRA SABHA,
1 & 2141 Broadway, MADRAS

ఆంధ్ర పత్రిక

1919-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 6-వ తేది

బుధవారము

ఆంధ్ర సభలు

రాజ్యాంగ సంస్కరణాంధోళనము సత్యాగ్రహముతో నిశ్చేష్టత బొందినటులు కనుపించుచున్నది. సత్యాగ్రహము ప్రజలకును పాలకులకును వారి బలాబలములను వ్యక్తముచేసినది. లక్షలమంది జనులు ఉపవాసమును జేసి హరిభజనలుచేసి నిరంకుశధర్మమునకు బ్రతిఘటనమును వ్యక్తముచేసిరి. భారతీయుల తపోబలము పాలకజాతివారికి విధ్రమమును గలిగించినది. అసహ్యమైన తపోబలము పురాణములందు దేవతలకు భీతిని గొలిపినటులు పాలకులకు భయభ్రాంతులను గలిగించినది. నిగ్రహ రహితమైన ప్రజలను శాసించుట కష్టమని గాంధీ మహాత్ముడు కనుగొనెను. పాలకవర్గము నిరంకుశాత్మములను బ్రయోగించి సత్యాగ్రహ బలములను భేదించుట కుపక్రమించినది. పత్రికా శాసనమును దేశసంరక్షక శాసనమును ప్రాతేశాసనములను మార్గలను ప్రయోగించి యధికారులు దేశమునందు ప్రశాంతిస్థితిని చూపులకు స్థాపింపగలిగిరి. కాని ప్రజలయందసంతృప్తి మాత్రము తగ్గలేదని ప్రజలతో కలిసిమెలిసి మాటలాడు వారలకు దెలిసియున్నది. అసంతృప్తి, నిరంకుశచర్యలకు తోడుగ విహరితమైన కాల మానస్థితియును సంప్రాప్తమైనది. ఆవశ్యకపదార్థముల ధరలు పెరుగుచున్నవి. గంజాము విశాఖ పట్టణమండలములందు కఱుపు బాధ హెచ్చుచున్నది. పాలకులు సహాయమును జేయుచు ప్రజల బాధల నుపశమింపజేయ యత్నించుచున్నారు. శ్రీ విల్లింగ్డను ప్రభువు స్వయముగ గంజాము విశాఖపట్టణములందలి సహాయ స్థానములను సందర్శించుచున్నారు. ఇప్పుడు మాసమునకు కిరీ లక్షల రూప్యములను అన్నాతురులకు సహాయమును జేయుటకై పాలకులు వ్యయము చేయుచున్నారు. ఆహారపదార్థముల ధరలను నెగుమతి దిగుమతులను నియమించుటకై అధికారులుచేసిన ఏర్పాట్లు సీడకునులంచములకును సాధనములగుచున్నవి గాని సుఖమునకు సాధనములగుటలేదని ప్రజలు మొరలిడుచున్నారు. అధికారులను మరపించియొద్దమింపజేసియొరహస్యముగ బియ్యము దాటుచున్నది. స్వదేశస్థితి ఇటులుండగ నింగ్లాండునందు సంయుక్త సంఘసమక్షమునందు సంస్కరణ శాసన విచారణ జరుగుచున్నది. సంస్కరణ శాసనానుకూలురు ప్రతికూలురు వారి వారి మతములను స్థాపింప గట్టి ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. సంస్కరణ శాసనమువిషయమై భారతీయులు వారి నిశ్చితాభిప్రాయములను దెలుపవలసిన తరుణ మాసముగ నున్నది. ఈసందర్భ సమయమునందు గూడనున్న ఆంధ్రసభల భారమత్యధికమని ఆంధ్రలోకము గ్రహింపవలసియున్నది.

ఆంధ్ర సభలు.

అనంతపురమునం దాంధ్రసభలు రెండు వారములలో గూడ నున్నవి. భారతదేశ విషయ దశయందు గూడనున్న సభలు చర్చించవలసిన విషయము లనేకములు గలవు. ఆంధ్ర మహాసభకు ఎస్. వి. నరసింహారావు గార

గ్రాసనాధిపతిగ నుండురు. రాష్ట్రీయసభకు సభాధ్యక్షులు హరి సర్వోత్తమరావు గారొ మఱియొకరొ ఇంకను నిర్ణయముగాలేదు. ఈరెండు సభలు వేర్వేరు సభలుగ నుండవలయునా రెండును నొకసభగ మారవలయునా యను సంశయము నిర్ణయము గావలసి యున్నది. పట్టాభి సీతారామయ్యగారు రెండుసభలను జేర్చుట యుక్తమని వ్రాసియున్నారు. ఆంధ్రోద్యమమునకును రాష్ట్రీయ సంఘోద్యమమునకును రాజ్యాంగాదర్శము నందు భేదములేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రాదర్శమునందు భేదముగలదు. ఆభేదమింతవరకుదత్తమండలవాసులను బాధించుచున్నను ముందు బాధింప జాలదని సంస్కరణ విధానము వ్యక్తము చేయుచున్నది. శాసన కర్తలు ప్రజలు కోరిన ప్రాంతములందు గవర్నరు జనరలు ప్రత్యేక రాష్ట్రములను నిర్మింప వచ్చునని శాసించిరి. ఈశాసనము రెండు సభల సమ్మేళనమునకు సాధనమైనను రాష్ట్రీయ సభ కేవలము రాజకీయసభగ బరిణమించునను నాటంకము గలుగుచున్నది. నిజము రాష్ట్రములోని యాంధ్రసోదరులకు రాజకీయ సభయందు ప్రవేశము గలుగదను సంశయము బాధించున్నది. సర్వతో ముఖమైన యాంధ్రవ్యక్తి వికాససాధనంబులను జచ్చించుట కాంధ్ర రాష్ట్రీయసభ జాలదను నాత్యవణయును బయలుదేరును. కాని ఏటేటను రెండు సభలను నిర్వహించుటయందుగల కష్టములను బుద్ధిమంతులు గ్రహింపగలరు. రెండు సభలను ఏకముచేయుటయందుగల సాధక బాధకములను ప్రజలు నాయకులు యోచించి రాజకీయాంధోళనము న్యాపకము చేయుటకై పాటుపడవలసి యుండురు.

సంస్కరణ శాసనము

ఉభయ సభలకును సభాధ్యక్షు లెవరైనను సంస్కరణ శాసనము విషయమై యభిప్రాయములను దెలుపవలసి యుండురు. గత సంవత్సరమునందు మోంటుఫర్డు నివేదికము ప్రచురితమైనపుడు దేశమునం దంతటను జరిగిన రాజ్యాంగాంధోళన మాశ్చర్యమును గలిగించినది. సభలు, ప్రత్యేక సభలు, మహా సభలు, జరిగినవి. మోంటుఫర్డు నివేదికము తీవ్రఖండనమునకు గురియైనది. ప్రజల యందు భేదాభిప్రాయములు బయలుదేరినవి. మితవాదులు జాతీయవాదులు దురహంకార పూరితములైన ఖండనములకు బూనుకొనిరి. ఇప్పుడా యాంధోళన వేమూల నున్నదియును దెలియకున్నది. ఇంగ్లాండునందు సంస్కరణ శాసనము విచారణ యందున్నది. మనదేశీయులు మానముద్రను దాల్చి యూరకుండుట విచిత్రముగ నున్నది. భారమంతయును రాయబారులపూదను వదలి దేశీయులు మిన్నకుండుట యభ్యుదయ సూచకముగాదు. సత్యాగ్రహులకు గాంధీగారి నిగ్రహము నిరుత్సాహమును గలిగించి యుండును. జాతీయవాదులకు కింకర్తవ్యతావి మూఢత్వమువలన నిరుత్సాహము గలిగియుండవచ్చును. తటస్థులకు దేశవిషమస్థితి నిరుత్సాహమును గలిగించియుండును. కాని విషమదశయందు దేశీయులందఱును నేకాభిప్రాయమును గలిగి సంస్కరణ శాసనమును విశాలముచేయుటకై ప్రయత్నించుట యవసరము. ఇంగ్లాండునందు సంస్కరణ శాసనము నిర్మితమగు సమయమునం దాంధ్రులును వారికర్తవ్యమును నిర్వహించుటకు బాటుపడవలసి యుండురు. ఆంధ్రమహా సభలయందు సంస్కరణ శాసనము పట్ల ప్రజలువారి నిశ్చితాభిప్రాయములను దెలుపుటకై సకల ప్రయత్నము ములను జేయుదురని నమ్ముచున్నాము.

నిర్బంధక శాసనములు

దేశాధిష్టములకు మూలములైన నిర్బంధక శాసనములను తొలిగించుటకై ప్రబలమైన యాంధోళన మవసరంబగుచున్నది. కాలము శాసనము వాడుకకు రానున్న కాలము సమీపించుచున్నది. శాసనమును రద్దుచేసెడిసూచనలు పొడసూపుట లేదు. వార్తాపత్రికలు చెల్లించిన ధరావతులు నిలిచియున్నవి. మార్గలు లాశిక్షలు కొన్ని తగ్గింపబడినను చాల భాగము నిలిచి యున్నవి. రాజ్యాంగ సంస్కరణములేరూపమును దాల్చినను ప్రజల జన్మ స్వత్వములకు భంగము గలుగనటులు శాసన ప్రతిపాదన మవసరమని నాయకులు గోరుచున్నారు. సంస్కరణ శాసనమునందు ప్రజానుమతమున నూతన రాజ్యనిర్మాణమును చేయవచ్చునని తెలుపబడినది. రాయబారుల కాంధ్ర రాష్ట్రీయ సంఘము సొమ్మును సమకూర్చవలసియున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘముపక్షమున రాయబారిగ వెడలిన చెంచయ్యగారికి ద్రవ్యసహాయము చేయవలసియున్నది. ఆపత్సముద్రంబున మునిగియున్న పంజాబు సోదరుల సహాయమునకై ద్రవ్యము వసూలు గావలసియున్నది. బొంబాయి వాస్తవ్యులు పంజాబు సోదరుల సహాయార్థమై 50,000, రూప్యములను చందాలను వేసినటులు తెలియుచున్నది. ఆంధ్రసభలుగూడ గల యనంతపురమునందు గాని, ఇతరాంధ్ర ప్రదేశములందు గాని ప్రచలన మగోచరముగ నున్నది. సందిగ్ధ సమయమునం దాంధ్రప్రజలు వారి కర్తవ్యమును నిర్వహించుటకు బూనుకొని ఆంధ్రసభలను జయప్రదముగ జరిపి స్వీయ ధర్మమును నిర్వహించెదరని నమ్ముచున్నాము.

బియ్యము-గోధుమలు.

జనులు వారివారి దేశములందు పంజాబీ భాష్యమును తినుట యాచారము. ఈ యాచారము వివేక యుక్తమనియును నొప్పుకొనవలయును. ఉత్తర హిందూ దేశమునందు గోధుమలు పండును. మధ్యదేశమునందు గోధుమలు వడ్లు పండును. దక్షిణదేశమునందు వడ్లు విశేషముగ పండును. ఉత్తరదేశము వారు రొట్టెలను మధ్యదేశమువారు అన్నము రొట్టెలను దక్షిణదేశమువారు అన్నమును తినుట వాడుకగ నున్నది. దక్షిణ దేశమునం దిటీవల విద్యావంతులు కొండఱు వరిలన్నమునకు బదులు గోధుమ అన్నమును తినుట యలవాటుచేసిరి. ఈ యలవాటు దేశరోగ్యమునకు మంచిదని తెలియుచున్నది. బియ్యము దొరుకుట దుర్లభమనియును గోధుమలు సులభముగ దొరుకుననియును శ్రీమంతులు గోధుమలను వాడుట వలనను కొంతకు కొంతబియ్యము కలిపినచ్చునని యును న్యూ ఇండియా పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఆహార పదార్థముల నియంత్రణ మాయురుగారు బియ్యముకంటెను గోధుమలు సులభముగ లభించునని తెలిపినటులు ప్రచారక సంఘాధికారి వ్రాయుచున్నాడు. గోధుమల వాడుక శ్రీమంతులకుపయోగకరమైనను సామాన్యులకుపయోగము గాజాలకు. శ్రీమంతులైనను గోధుమలకును బియ్యమునకును ధరయందుగల తేడాను దెలిసికొనిన గాని వాడుటకు బూనుకొనరు. మాయురుగారు గోధుమల కేధరకు ప్రజల కందజేయగలరో తెలుపుట యవసరము. గోధుమ తెక్కువ పుష్పికరమును, ఆరోగ్యకరమును నగు పదార్థమగుటచే వీలైనవా రందఱును గోధుమలను వాడుకకు దెచ్చి యభాశక్తిని ప్రజోపశమనమునకు దోడ్పడుదురని నమ్ముచున్నాము.

పార్లమెంటుసభ: మాంటాగూగారి

ప్రత్యుత్తరములు

జాయింట్ కమిటీ ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చుటకు రాష్ట్రాధికారులు తమ ప్రతినిధులను హిందూ దేశ మునుండి సాక్షాత్కరింపుట కవకాశమియవలెనని, కలనల్ ఏజుగారు గోరిరి. రాష్ట్రాధికారులు ప్రభుత్వమునకు భిన్నులుగారు. అట్టితరీ, వీరు ప్రత్యేక ప్రతినిధుల సంపుటచే ప్రభుత్వపు కూడికకు భంగము కలుగును. సర్ మైకేలు ఓద్వయగు గారి సాక్ష్యమును తీసికొనుటకు జాయింట్ కమిటీ వా రిదివరకే అంగీకరించుకొనిరి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల కింతకన్నను అనుకూలముగ ప్రతినిధి లభింపజాలదు. కలనల్ ఏజుగారి సూచనను మాంటాగూగారు నిరాకరించుట మిగతా భావ్యముగనున్నది. రాలెట్ట బిల్లును గూర్చి మాంటాగూ గా రింటిను తమ ప్రాతినిధ్యప్రాముఖ్యమును విడనాడకుండుట శోచనీయము. ప్రజలను విమోచన కరముటలో క్రొత్త నే మాత్రము సాటింపగూడదని మాంటాగూగారిదివరకు వెలిబుచ్చియుండిరి. అట్టితరీ, దేశీయు లేక గ్రీకులుగ వలదు వలదనిన రాలెట్ట శాసనము నెంత త్వరలో దొంగించిన, దేశమునకంత శ్రేయస్కరము. మన రాయ బారులు రాలెట్ట శాసనము తొలగింపజేసి తమ శక్తిసంతతియు వినియోగింపవలసి యున్నది. లిబరల్ నాంప్రదాయములలో బెంగిన మాంటాగూ గారు, ప్రజాభిప్రాయము నెక్కుడుగ శౌరవింది, సమాధానమార్గముల వెలంబించియుండిన హిందూ దేశీయుల కుత్సాహము గలిగెడిది ఇక ముందలు నను, తమ యభిప్రాయమును మార్చికొని రాలెట్ట శాసనమును రద్దు జరిపించుటకు, మాంటాగూ గారు బూనెదరను నాశన, భారతదేశ మింకను విడనాడలేదు.

ఆహారమస్య: సర్. పి. సి. రాయగారి హెచ్చరిక కలనల్ సగరమున సర్. పి. సి. రాయగారిచ్చిన యుచన్యాసమును పేరొకచో బ్రచురించుచున్నారము. ఆంగ్ల విద్యాభ్యాసము, జీవనమున కొక ముఖ్యమార్గమునిదివరకు గమనింపబడుచుండెను. కాని యూనివర్సిటీ విద్యకు రానురాను విలువ తగ్గుచున్నది. న్యాయవాదులు లేకకు మిక్కిలి యగుటచే నావృత్తిచే లాభముగలుగుట లేదు. ప్రభుత్వోద్యోగములలో ఉన్న త విద్య నభ్యసించిన వారికిగారవప్రదముగు జీవనోపాధి గలుగుట లేదు. ఉపాధ్యాయ పదవి ఆకర్షణతముగ లేదు. ఆహారమస్య రానురాను మిగుల కఠినమగుచున్నది. సుప్రసిద్ధ రసాయన శాస్త్రజ్ఞుడు సర్. పి. సి. రాయగారు, భారతీయ యువకుల దర్శనముగాది సహించజాలక, తనదృష్టి సీసమస్యవంకకు మరల్చిరి. కేవల సాహిత్య విద్యనుండి, మన యువకులు తమదృష్టిని సారి శ్రామిక విద్యవంకకు మరల్పవలసిన తరుణ ము సన్నమయినది. దేశసంపదను పెంపొందించుటకు విద్యావంతులు పనిబూనవలసియున్నది. రసాయన శాస్త్ర చరిత్రోధము నికమిద మానినైచి, జీవిత శేషము నీసమస్య పరిష్కారమునకు వినియోగించెదమని, సర్ పి. సి. రాయగారు వాక్రచ్చిరి. వీరి నిష్కళింక దేశాభిమానమున కిట్టి నిశ్చయమే నిదర్శనము. ఆహారమస్యను కరిష్కరించుట కెట్టి మార్గముల నవలంబింప వలయునో, మరియొ యుచన్యాసమునందు నివరించెదమని, వీరువాగ్దానము జేసిరి. ఆ యుచన్యాసముకొరకై దేశమెదురు జూచుచుండుటనిశ్చయము. భారతీయయువకులు, రాయగారి హితబోధల నాలించి, క్రొత్తమార్గముల త్రొక్కి రాము బాగుపడి దేశమును బాగుపరచెదరుగాక.

సర్. పి. సి. రే గారి యుచన్యాసము

ఆహార మస్య

మన యువకులను బాగుచేయు తెలు?

కలనల్ సగర విశ్వ విద్యాలయ భవనమున గొప్ప బహిరంగము జరిగెను. భవనమునందును సభ్యులతో క్రెక్కిరిసి యుండెను. సర్. పి. సి. రాయ, జి. చాదరి, జి. చాదరి బాలు బాన్వాద బోసు. దాక్షిణి మనీలాలు బోసు మొదలగువారు కదికపై నాసినవైరి. సర్. పి. సి. రాయగారు ఆసక్తికరమైన పిచ్చుట సర్. పి. సి. రాయగారు బెంగు లిలో ఆహారమస్యను నిర్దురి. ఒక్క యుచన్యాసమునో నీ సమస్యను ముగించుట కష్ట మున్నది. వీరి పరిష్కారమునైనచే కలనల్ సగర భారతీయయువకులు సాధారణము యున్నా.

కదనల్ సగరమునకు పరివర్తనముల నంపియు రాయగారు, సాక్షాత్ ప్రత్యక్షమై తేజశ్వితుల పరిచయించిరి. కాని ప్రస్తుత తీవ్రస్థితిని బట్టి ఆహార సమస్యపై తమ దృష్టిని కలపింపవలసి కచ్చెను. సంగ్రహము జరిగి నాలుగు వర్గములలో సాక్షాత్ ప్రత్యక్షమగు అనుభవము మాన్యు కలిగెను ఇందలి వివరములను గూర్చి యున్నందు తెలిపెదము.

విజ్ఞాప్రభుత్వము ప్రారంభమైన నాటినుండి ముగిసిపోయిన అనుభవములున్నా. దానిని సాటికేటకు వలసియున్నది. విశ్వవిద్యాలయము ప్రతి వర్గమును కొంత మంది పట్టభద్రులకు నియోజకతయింపజేసి యంగ్రిముగ నుపయోగపడుచున్నది. ఈ పట్టభద్రుల మార్కెట్టులలో ఏమాత్రము కలసికలనల్ ఇచ్చెడు, విద్యావంతులను గూర్చి రి. పి. ఎమ్.

భారతీయుల యభిప్రాయము గైకొనబడెనా ?

క్రస్తుత సమయమున, భారతదేశమున అనకర్షకదార్థములు పుట్టుకొగి లభింపక వెలలు మితిమీరి, ప్రజలు కలుబాధల నొందుచున్న విషయ మెల్లరకును విషితమే. ప్రజల కివి తిన్నగ లభించు మార్కెట్ మెంటులనోయని, పాలకులును పాలితులును దీర్ఘముగ యోచించుచున్నారు. దేశస్థితి రాను రాను దుర్భరమగుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, బెల్జియనులు హిందూదేశ మునం దవర్షపదార్థములను కొనుటకు సౌకర్యముల నొసగుట కంగీకరించిరియు, బెల్జియను ప్రభుత్వమువారి సూచనల కొరకై ఎదురు జూడ బడుచున్నదనియు, సార్వర్థ సామ్యములో గారు తెలిపినటుల రూటరు ప్రయరించుచున్నాడు. ఇది నిజమగునో, భారతీయులు వ్యాకులచిత్తులు కాక నూనరు. బెల్జియను దేశీయులకు అవర్షపదార్థములు కావలసి యుండవచ్చును. హిందూ దేశమునందని పుష్కలముగ లభించునపుడు, బెల్జియనులకు లభింపకు హిందూ దేశము వెనుకాడదు. కాని తనకు నూలిన ధర్మమును హిందూ దేశీయునను జేయ జాలను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ యంగీకారమును తెలుపకముందు, ప్రజల యభిప్రాయము గయికొనుటల దోచదు. అనకర్షకదార్థముల నన్నిటిని హిందూ దేశమునోనే నిలువయుంది, కలపుబాధను పోగొట్టు వలసిన నీ తరుణమున వీటిని విదేశముల కంపుట కనకాశ మొనకట మన ఎంతటిసప్తము వాల్కెల్లనో యూహించుట సుభము. ప్రజల లీరుణమున ప్రభుత్వమువారికి తమ దృఢాభిప్రాయమును వెంబడి తెలుపుట భావ్యముగ నుండును.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు.

హిందూ దేశ రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వ కార్యదర్శి కుపేన మరిమూడు ప్రచురణములు, రేపటిదినము ప్రచురింపబడును. వాటిపై మా యభిప్రాయమును రేపటిదినము తెలిపెదము.

ఏడిగిలకు పొంగిపెక్కుట ననేకయుని పట్టభద్రులు తమ విజయముగూర్చి పంకనీమటకు మాటుగ దూభించుచున్నటుల రాయగారికి తెలియదు. పరిశ్రమో నపజయము గాంచిన యెవల తిరిగి ములభముగ బాకాలలో జేవనపున కొరకృత్యులైపిచ్చుట నేమిదేశవలయునో వారికి లోచలేదు. ఇట్టి దృష్టిని నివారించుట మార్గ మిదియే కనుకగాని యున్నది.

ఇ కలనల్ విశ్వవిద్యాలయపు పరీక్షలలో జరిగిన బన సినంత చాలముం తిండి? వెనకొన నగమం జు లేమండెను. పరీక్షలలో రిప్పనవారు తయరీతము స్పష్టమైనది కగమముడిది. కంగుతి నంతయు పరీక్షలలోకి బృజంబుడి నట్లు పోచింది. బనారేండ్ల నాటినుండి 20 సంవత్సరములు గడచినను డిగ్రీ సంపాదించుటకు కను జీంతము సంకయమునవల ధాసోరీ, ఆది లభించిన పిచ్చుల కండ్లు గుంటు పడి కరీరము ను పై మనస్సుచేచు అన్న విధములకు పైకొని పోవుచుండిరి. ఇంకొకటికలనల్ ఆహార సమస్య లిమిటకు కల లేదు.

జీవాభ్యుదయమున గోరునా రెల్లరును, ఈ సమస్యను గూర్చి దీర్ఘముగ యోచించెదము. న్యాయ వివేకాంకుడు పొట్టరించు మార్గమును యుండ నేర్పించెనె నని తెలిపియుండెను. మనము తత్వజ్ఞులై తలచు కొందలు తెల్పెదము. కాని ఏ తత్వమును కుచ్చుకీరిల సభ్యు లభిచ్చు గాదరు.

రెవీన్యూ భాగమున గాను ఈ సమస్యకరణమును నొక్కి నక్కానించి యుండి. పట్ట భద్రులు ఏగ్రిలు పొండ కనే వార్తాపత్రికలలో “కావలెను” అను ప్రకటనలు కొలుకు తెలపరుని ఏ అభీమణి వైరం కాళి ఉన్నయెడల దరఖాస్తును వందలకొలది కురుము. పట్టభద్రుల మార్కెట్టు లేము ప్రస్తుతము 44 మందలకొని 50 కలవరు, ఎమ్. పి. ఎమ్. ఎమ్. సి. పరీక్షలలో జరిగి ముందికగారి మార్కెట్టు లేము 75 ము 100 కలవరు పట్టి పాన్సుట్టుల కన్నట్లు నున్నది. ఆంగ్ల పరిపాలనపు ఆంధ్రదేశములకు ఆంగ్ల భాషను నేర్పుకొనిన నునోగములును ములభముగ సంపాదించవచ్చునని వారి సభ్య సింయందుండిరి. అప్పటి కటలనే యుండెను. ప్రతిపక్షమ్యుని నిలవ నాతడు నేర్పిన ఇంగ్లీషుకల్పములకు బట్టి నిర్లంఘబడుచుండెను. క్రమ క్రమముగ పట్టి నాక భావకు బనులుగ నింగ్లీషు భాష ఉపయోగించబడుచుండెను. అందుచే నుద్యోగ నిర్వహణమున ఆంగ్ల భాషాపరిచయము తప్పని సరి యయ్యెను.

ఇంగ్లీషువారు ఇతరరాష్ట్రములను స్వాధీనముగా కొన్ని కాలముండియును వంగ దేశమును ఉద్యోగములలో అవ్యరష్ట్రములకు వెడలయిండు. రాయగారు చిచ్చులను లో విద్యాధికులు ఆనే భోగముల నుపయోచుటకు లికిన వ.తియుండిడి. కాని ప్రస్తుతము విద్యాధికులు సామాన్య నుగ నిరాధుల లగుచు న్నారు. వీరికి మూడు త్రోవలమార్గ మే కనుపించుచున్నది. (1) న్యాయవాదక సంకుట (2) యెన్జిన్ వనిన చేయుట. (3) దాక్టరు అకడె.

న్యాయశాస్త్ర పఠనమును కొంతకాల మాపిచేయుటయంది. న్యాయవాది లికినకే తెల్లప మిక్కిలిగ నున్నరు. నామాటకు కలుగనర్హము చెప్పినవద్దు. క్రతి దేశములో న్యాయవాదులే అభివృద్ధికి ములకారకులు ఎవ్వడో బక్క మహాకేముడు గూడ న్యాయవాదులను ప్రశంసింది యుండిరి. కంగదేశాభివృద్ధికి నాయవాదులే కారకులు. కీర్తిశేషు లగు మామూసాం ఘోష, లాలా మోనాన ఘోష, ఆనందమోనానవోను, డబ్బ్యు. సి. బాన్స్, గారు న్యాయవాదులే. సర్, టి. యన్. వారిట్. సర్. రగవిహారి ఘోష మొదలగు వారలు న్యాయవాదులే! ప్రస్తుత సమయమున కంగ దేశము నడుపుచున్న. సి. ఆర్. వాసు బి. చక్రవర్తి గార్లును న్యాయవాదులే. అందుచేత న్యాయ శాస్త్రాభ్యాసమును ఆపినే తరలె నని చెప్పినంత మాత్రమున ఆవృత్తిని కృణీకరంచుట నాయుద్దేశము కాదు. న్యాయవాద కృత్తిలో లేకకు మిక్కిలిగ మనదేశీయులు చేకటచేత న్యాయ గారకు తగ్గిపోవుచున్నది. ఒక నవ దీక్షణ

కొద్దుగా వీధుల అందముగలవి బాగు లైబ్రరీ యొక్క గొంతుకు అవసరమగు భవనము చెల్లించుటకు చెల్లించి కిరసనాయిల్ పెట్టెమీద కూర్చుని చూపుటకు జరుపుచుండును. సకరిమాండ్లనమే చూపునాథముగ గల హిందూజాతమునందు స్వామికాస్త్రపు నిలవను గూర్చి విశేషముగ తెప్ప నవసరములేదు. అయినను ప్రస్తుతము స్వామివాదులకు జీవనోపాధి లభించుటకు కొంతకాలము లాయర్లను తయారుచేయుట మానివేయవలయును. స్వతఃకాంక్షనము ప్రారంభమై పిమ్మట జేసేయవలసిన పునరుద్ధరణమును ననుకూల జాతములో జాప్యపించిరి. విశ్వవిద్యాలయములో వారితోన వారు వెనుక బడియుండిరి.

నిజము హాలీవుడ్ చిత్రాభివృద్ధికి కృషిసలిపినవారిలో ననేకులు ఉన్నతవిద్య నభ్యసించి యుండలేదు. ధీమా రదులకు జేకర చంద్రసేతు ప్రతాపచంద్రులుజూదారు గార్లను మునిసిపలు కృతహరములలో దత్తులకు సరిసరివార సర్కారుగాను పరిశ్రమలలో పారిశ్రామిక ప్రముఖులకు ఎర్ ఆర్. యన్. యల్. యల్. గారును ప్రసిద్ధులగు ఇంజనీరులకు జే. సి. యెస్సేగార్లు, బాగువర్తకమును చేసిన యన్. సి. సర్కారు గారును, ప్రత్యేకాభివృద్ధి చేయవలసిన. ఏ. సి. భూమిగారును ఉన్నత విద్య నభ్యసించి యుండలేదు. అయినను వారి తెలివి ప్రకాశించెను. అది ప్రాథమిక కృతహరములకు ముఖ్యమైనది. వట్టగ్రముల గురువారల ఒక్కతరు పనినియేమే చేయగలరు. గ్రామముల స్థితిని పరిశీలించిన జ్ఞానపాదకొత్తరు తృప్తి యేర్పడిన దని గ్రహించుచున్నాడు. కడపాదివారిలో గూడ విద్యార్థులపాఠశాలలను జరుగుచున్నది.

కాని విద్యార్థుల సంఖ్య పెరిగినకొలది కాలము మెంతుకు వీలగునా? నీయందను. ఒకమనఃపూర్వకములందుకు లండనుకు పట్టభద్రులు కాలయోగని పరిశీలనలకు యెన్ ఆర్. ముగుసులేదు. మర్యాదగ జీవించుటకు ఇతరవృత్తులు ఇతర ప్రోత్సాహ కనపించుచునేయున్నది. ఆంగ్లేజీయ మెట్రిక్యులేషన్ కు పరీక్ష స్వీకృతవారిలో 100-కి పదిమందియైత్రేమే విశ్వవిద్యాలయములో ప్రవేశించుచున్నారు. అయినను ఆక్షేపము నును ఏర్పడి యున్నదనకుండు కలగలేదు. ఆ పద్ధతి నవలంబించుటలేక నీ జేకరయందు ఉపద్రవ మేల కలగవలయునో తెలియజున్నది.

హామి జీవనమునందు సుదీర్ఘదక్ష యగునెంచినది. నా వార్తకడలో హామి భగవంతుడు నిర్ణయించెను కొలది కాలములో నేకు రహితకాస్త్రమును విడనాడి ఈ సమస్యను సాధించుటకు నా జీవితకేసును నుపయోగించెను. జేకర మెయ్యగిన మహాపద్రవమును గూర్చి మిక్ తెలియజేయుటకు నెను ప్రయత్నించితిని. రాష్ట్రపు ఉపస్వారిగాలో కార్యసాధన మార్గములను వివరించెను. ఉపస్వారిగాలో నీవ పిమ్మట అప్పుడును బెంగాలీ భాషలో నుపయోగించుచు నుపస్వారిగాలను అభిప్రాయములతో జేకరవించి స్వామికాస్త్రాభివృద్ధిసరమున కొంతకాల మానివేయవలయునని హెచ్చరించిరి. అంతటితో సభ చరిగినది.

వివరములు నివారించుట కొరక సాధనము.

ఎండియూ దొరతనమువారి కానిజరీ క్రమీయనగిగారు చేసిన మామను యిండియూ దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

- (1) ఒకవైపు వెచ్చటిసిల్లోలో ఒకటి మూడు పుష్పము చేసి కరిగించుట.
- (2) అసిటిని పుక్కిలించి గొంతుకలోనికి పోనిచ్చి బాగుగా కలియబెట్టి గంధుములను కొంతపిమ్మట చేయవలెను.
- (3) తక్కిన నీటి కొక గిన్నెలో లేక బాటిలోపోయవలెను.
- (4) ముక్కురంధ్రముల నా నీటిలో ముంచవలెను.
- (5) రెండు రంధ్రములలోను నీటిని పీల్చుకలెను. గొంతుకడకుభాగమున కా నీరు పోయియు తోయవలెను నలు పీల్చుకలెను.
- (6) పిమ్మట వేరొక పత్తెమును ముక్కు కిందవెట్టి తలవ్రేలకలెను. అప్పుడు పీల్చిన నీరా పత్తెములోనికి కానును.
- (7) ఈ రీతిగా తదనకు రెండుమూడు సార్లు చేయవలెను.

ఈ రీతిగా దినమునకు 4-5 రోదలచేయవలెను. దక్షిణాఫ్రికాలో వివరముల ప్రచురింపబడిన దేయబలన చాలమనుషులును కలిగినది. ఈ సాధనముచేసిన ఉత్సాహము 99 మందిలో యిద్దరికి మాత్రమే వ్యాధికనబడినది. వారిరైనను బహుశక్తుగగా కనబడినది. తక్కినవారు వివరపరీక్షింపవలె నిరంతరమును వసింది ఉత్సాహము చేయుచున్నను వారి కట్టి బాధయును కలగలేదు.

హాకాచినుల తిరుగుబాటు

శిక్షార్థకములగు యేర్పాటులు.

రంగూను, ఆగస్టు 4:— హాకాచిను లను జాలినారు 1917-8 సంవత్సరమునందు తిరుగుబాటుచేసిరి. వారికి క్షింతుకుటల బర్మా ప్రభుత్వమువారు చేసిన యేర్పాటులు నిష్ఫలము ప్రకటించిరి. ఆ యేర్పాటులు ఫలప్రసములైనవి. బర్మా మిలిటరీ పోలీసు సిబ్బందిలోనుండియు అస్సాము రైఫిలు సిబ్బందిలోనుండియు వీలైనంతవరకు త్వరత్వరగ సేనలొకటిని. వారి కార్యక్రమమున కన్నయో అంతరాయములు కలిగెను. తగినంత సిబ్బందిలేదు. గమనమున సాధనములు కష్టమైనవి. వీరివలన మిక్కిల తిరుగుబాటును 1917 నవంబరు మొదలు 1918 మే లోపల నణగఁ జొక్కటకు సాధ్యము కాలేదు. చివరమున లొంగిపోయిరి. వైసిటల మండిన యంతరాయములవలనను కిలు మెంటునే లొంగలేదు. వారు కొండ ప్రాంతములందు నిరసించుచుండిరి. అది యంతయు నడచితో నిండి యుండెను. ఆ ప్రాంతమునందు జొరబడి వైసిటలు ద్రోహులకు క్షింపవలసింది. మిక్కిలమిక్కిల కాస్త్రీ అయినగాని లొంగిపోలేదు. వర్ష కాలములో వారు మణిపురమువారు చుట్టుపట్ల నెమ్మదిగ కాలక్షేపము చేయుచుండిన ప్రజలమీదనుచు వారిని కొల్లగొట్టి హింసించిరి. వారి బాధలు దుస్సహముగ నుండెను. వారిని పూర్తిగా లొంగ చేయుటయునని అస్సాము ప్రభుత్వమువారు కోరిరి. చివరమున లొంగి పోయియుండుటవలన బర్మా ప్రభుత్వమునకు వారిబాధపోయెను. అందుచేత తమరాష్ట్రపు వాతావృత్తానునందుండిన నీబాధకు నిరంతరీకృతములును సునిధులై. మామము వైసిక దక్షిణములేందును అస్సామురైఫిలు సిబ్బందిని, బర్మా మిలిటరీ పోలీసువారిని కలిపి పంపుటకై నిశ్చయించిరి. సరిపాడు పాంత్రముల యనుభవమునైన తెప్పింపెను జనరలు సర్ హెన్రీ కెరె గారిని అసిబ్బందికి నాయకునిగ నిర్ణయించిరి. (లిగేదరు జనరలు సి. ఇ. క్లె. మాక్స్ము గారిని సేనాపతిగ నియమించిరి. తెప్పింపెను కర్నూలు ప్రెంచిముల్లెను డి. ఇ. జి. (మిలిటరీ పోలీసు) గారిని వైసికోవోగవర్తమునకు ప్రధానాధికారిగ నియమించిరి. ఒక్కొక్క సిబ్బందిలో రమారమి 2,500 మంది గలరు. నామగ్రామియులు మున్నగు వనులకుచేయు కూలీలు 7 వేలమంది వారి మెంటుండిరి. 2 కల కంచరగాడిదెలుకూడ వారికి సాహాయ్యధూరముగ నుండెను. జనరలు కెరెగారి ప్రధానాధికారిగా వారియముల్లె నుండెను. అక్కడినుండి ఇంఫాంటు, మణిపురములకు తెలిగ్రాపు యేర్పాటులుండెను. అక్కడ జనరలు మాక్స్ముగారు వైసిటలను నడుపుచుండిరి. వారిని క్షింతుకుట చేసిన యేర్పాటులు 1918 నవంబరు 15-న తేని ప్రారంభమయ్యెను. అలజడిగ నుండిన ప్రాంతములో క్రమపు తెక్కడెక్కడకంకినను వారిని ఓడించి చెల్లాచెరుగగ కొట్టివేసి వారిలో మొదగాండకు వట్టుకొని మిక్కిలను నిరాముఖులగుచేసి అకరాధములకు విధించి సొమ్ము వసూలుచేసి ఇదివరకు బాటులతో పడియుండిన ప్రజేములలో మార్గములను నిర్మించుటకై మొదట యెత్తువేసికొనిరి. వారుండిన ప్రజేము వికృతభండములగు నుండెను. ఒక్కొక్క భండము చుట్టుకు దడికట్టినట్లు కర్రలు పొలియుండెను. అక్కడ కాపలా కాముచుండిరి. వారిని తిమికిమి మాపు మాపితిమి. మిక్కిల అంత శౌర్యవంతులు గారు. సిబ్బంది వేగముగ తరుముటవలన ఆస్పత్రికి అప్పుడప్పుడు ప్రబలముగ నికోధించినను త్వరలోనే యేర్పాటుచేసి వారి వ్రంగిపో వారంభించిరి. మిక్కిలములకు పాపే గ్రామములో నుండెను. దీనిని కెన్సెలోము చుట్టవేసెను. కాని ఆతడు తప్పించుకొని పారిపోయెను. ఆతని గుంపులో చాలమంది చనిపోయిరి. లేదా పట్టుకొనబడిరి. మోటారులు, లాయి శరీర్ములు మున్నగునది అగ్నియ భాగమునందు కెన్సెను కూటెగారి నాయకత్వము క్రిందకుండిన సిబ్బందికి యెక్కువగ పోడ్పడిన. మనకు మిత్రులుగ నుండిన చినులను తీసికొని తెప్పింపెను రండెముగాను నగులుబుర్, సగిరోప్ప అను సోదరులను చుట్టించిరి. వారికి హాదినపు నాయకులగు నుండెను. వారికి మిక్కిలమి వికోధించెను. అప్పుడు జరిగిన పోరాటములో నగిరోప్ప చనిపోయెను. చాలమంది అనుచరులును, నగిరోప్పకు తాత్కాలికముగ పారిపోయినను చివరకు లొంగిపోవలసి వచ్చెను. తెప్పింపెను రండెముగారును వారికింద నుండిన మిత్రులగు తినులును విడుదలములలో నూరుమైపు యుండుచుపోయిరి. వారు తాము అనుభవమును చేరుకొనిరి. అక్కడ అంతకు ఒక గంటకిందట క్రమపులు లొంగిపోయిరి. అస్సాము సిబ్బంది తరుముకొని

పోయి మరి యిద్దరు కొండవోలను పట్టుకొనిరి. సానేరా ప్రాంతమునందు మన మనమునని యెట్లు జరిగెను. 1918 లో మనము మిక్కిలను దిట్టముగ మర్రించెతిమి అంతటిలో వారికి బుద్ధివచ్చెను. వారిలో ప్రముఖులు 1918 సెప్టెంబరులో సాగ్రంగు దీవిజను కమ్మివనకు ముక్కుగారు. హామిమిక్కిల వట్టజములో చేసిన వర్తావకు వచ్చి లొంగిపోయిరి. టంగుతులు నాగులు మన క్షిపణముంగు మని చెప్పటయేగాక వేయించుది వానామలకు యచ్చెరుని ఒకప్పుకొనిరి. నాగులుండిన ప్రజేమునకు 1914 లో డబ్బియు వరలుగారు వెల్లిరి. దీని గురించి మనకంతగ తెలియదు. అక్కడ యెత్తయిన కొండలు కలవు. కొండల మధ్యనుండి దాడులున్నవి. బర్మా మిలిటరీ పోలీసు సిబ్బందిలోని 1200 మంది మూడు మాఖముల సానేరా ప్రాంతమును ప్రవేశించిరి. మేజరు నామటుగారు వారిని నడిపించిరి. వారికి కూలీలు దొరకుటలేదు. కూలీలను ఇచ్చెదమని చెప్పిన టంగుతులు నాగులు తీరాక చుప్పప్పటికి పూర్తిగా వారికి నియ్యలేదు. గాడిదెలకు తెగులు వచ్చుచేత జనేవరి వరకు నిర్ణీతస్థానములు చేరలేకపోయెను. రెండు నెలల యనంతరము గాడిదెలు నడుముటకు 20 మైళ్ల దూర నిర్మితమయ్యెను. క్రమపు చిన్నములు కనపించలేదు. దానినిబట్టి చిట్కలు కలుగుననియించితిమి. మధ్య ప్రజేములో మిట్టలు పన్నిరి. అదిమనకు తెలిసెను. అంతటతిరుగుబాటు జరుగునట్లు లోచెను. మెంటునే అజచనియెవల అది అంతట వ్యాపించియుండును. మన సిబ్బంది కాగ్ర క్రతో మెలగెను. మెంటునే వెల్లి యెదిరించుటవలన ద్రోహులు నలుగురు కలియుటకు పిలువలేకపోయెను. మట్టచేసి తిరుగుబాటు చేసిన గ్రామములకు తగులబెట్టితిమి. మాఖులకు వారిని పట్టుకొంటిమి. అస్సాము రైఫిలు సిబ్బంది మంచి సాహాయ్యము చేసెను. వారురెండు భాగములను పడమటికండి పంపించిరి) పోరాటము జరిగిన ప్రజేములో వెల్లి మిక్కిలు ఓడిపోయిరి. మట్టలున్న పోరాటయినవారిని చుట్టవేసి వట్టుకొంటిమి యుండెను. వారందరు జనేవరి నెలలో తమవని అయిపోయినవని గ్రహించిరెండు. కొచ్చిరి. ఫిబ్రేవరిలో కొందరు ఫిష్టింతుకొని యుండిరి. కాని మార్చిలో వట్టుకొంటిమి తరువాత వారి ప్రతిబంధక మంత యంతరించెను. వారికి ఆహారవార్తము లందవండ కట్టదిట్టములు చేసితిమి; అక్కడ కేమి వెల్లి నియ్యలేదు. పంటలు పండించ నియ్యలేదు. అట్లు కలిస పుట్టెర్పాటులు చేయుట వలన తక్కిన వారు లొంగిరి. మార్చి నెల 15-న తేడి దండయాత్రలో రెండవ దళ జయప్రథముగ ముగిసెను. ఏప్రిల్లోను తరువాతకు ప్రభుత్వపు యేర్పాటులు చేసితిమి కొండవోదలను విచారణ చేసితిమి. కష్టపరిహారమును నిర్ణయించితిమి. మిలిటరీపోలీసు వారిని అనేకచోట్లకుంచితిమి. సినిలు ఉద్యోగులను యేర్పరచితిమి. 6000 చదుర పు మైళ్ల వైకాల్యముగల పుజేకమును మాచితిమి. గుర్రము మీద ప్రయాణముచేయుటకు వీలైన 750 మైళ్ల మార్గమును నిర్మించితిమి. నామకులందరు చంపబడిరి; లేదా పట్టుకొనిబడిరి; లేదా లొంగిపోయిరి. కొండ హతులు పర్రించబడియో లొంగిపోయియో ఇప్పుడు నెమ్మదిగ కాలక్షేపము చేయుచునున్నారు. వారి వందరిని నిరాముఖులగు చేసితిమి. ఏప్రిల్ 1 న తేడిని జనరలు కెరెగారు జనరలు మాక్స్ముగారిని తాము అనుభవములోదర్పించి దండయాత్ర అయిపోయినదని చెప్పి సిబ్బందిని పంపివేయుటకు నిర్ణయించిరి. మే నెల 15 న తేడికి సిబ్బంది తమ కార్యమును నెరవేర్చి మాఖ్య స్థానమునకు పోవుచుండెను.

- అనంతపురపు ఆంధ్రసభలు :
- రాజమండ్రి దీవిజనము సంఘము.
- ఈ సంఘమువారి సభ 4-8-19 తేదిన శ్యావతి నువ్వా రావుపంతులుగారి యాజమాన్యమున కూడెను. ఈ క్రింది తీర్మానములు కావించబడెను.
- (1) ఆరువర్గ నువ్వుకృష్ణారావుపంతులుగారు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభ కధ్యక్షులుగ నుండవలెనని తీర్మానింపబడెను.
 - (2) రావుబహదూరు యస్. వి. సరసింహారావుపంతులుగారు ఆంధ్రీయసభ కధ్యక్షులుగ నుండవలెనని తీర్మానింపబడెను.
 - (3) దీవిజనము సంఘపు ప్రస్తుత కార్యనిర్వాహకోద్యోగులే 1919 సంవత్సరమున కూడ పనిచేయవలయునని తీర్మానింపబడెను.
- బి. రామలింగము.
- కార్యదర్శి.

మూర్త్యార్కు, ఆగస్టు 1:— మూర్త్యార్కు నంది
శ్రీ శాకుంతలయందైన క్షామగోర్ధను ఆమె అంగుళిమస్త్రీమయ శేష
తల్పక్రిందయ్యెను. ఆటంగరీయన స్త్రీమయ గోర్ధనులోని వారినంద
రిని రక్షించెను.

వాయువార్తా స్థానములు.

లండను, ఆగస్టు 1:— ఆత్మసభ మొనరును ఈజిప్టు నందును వాయువార్తా స్థానముల పని పూర్తి చేయటకు పార్లమెంటువారు 17000 పౌనులను వ్యయపరుచుట కనుమతించిరి 1920 వ సంవత్సరమున నీ రెండు స్థానములను వాటిజ్ఞ వాయువార్తల నడచును. ఈ స్థానములను యిండియా నున్న గు జెతలకు తిరిగివార్తలు కలుపు కిక్కిరియగ జేరగలవు.

ఆదాయపునన్ను - సేనలు.

లండను, ఆగస్టు 1:— గాయములు తగలిన వారును, వికలాంగులు, బలహీనులు నగువారి కియ్యబడు ఫీంచెనుల మీదను యిద్ద బహుమానముల మీదను విధించబడిన ఆదాయపు పన్నువారికి మజరా యియ్యబడునని ఆధికారులు ప్రకటించిరి.

పనివాండ్రు తొందరలు.

వాషింగటన్, ఆగస్టు 2:— పనివాండ్రు తొందర యొక్కరకు నందుకుటే ఆమెరికా ప్రతినిధిసభ విలమింపబడెను.

విమానదళము.

లండను, ఆగస్టు 1:— కార్మిచక్రవర్తిగారు “సమాన దళాధికారి” అను బిరుదును స్వీకరించిరి. విమానదళాధ్యక్షులకు మార్గము ఆఫీడియరు, ఫీల్డుమార్షల్, ఎయిరుమార్షల్, ఎయిరు వైసుమార్షల్, ఎయిరుకమెండోంగ్, గ్రూపు కమాండర్, వింగ్ కమాండర్, స్క్వాడ్రన్ కమాండర్, ఫైటు లెఫ్టినెంటు, స్ట్రీయింగ్ ఆఫీసర్, వైలు ఆఫీసర్, అను బిరుదులు లేవనెత్తబడినవి. భూసేనలోనున్న ఫీల్డుమార్షల్, జనరల్, లెఫ్టనెంటు జనరల్, మేజర్ జనరల్, బ్రిగేడ్ జనరల్, కల్టల్, లెఫ్టనెంటు కల్టల్, మేజర్, కెప్టెన్, లెఫ్టనెంటు, సెంటు లెఫ్టనెంటు, మార్షల్ బిరుదులనుబట్టి ఈ బిరుదులు లేవనెత్తబడినవి విమాన కాళా మంత్రులు ప్రకటించిరి.

ప్రాస్తు

దానిజిగు-మెమెలు.

పారిసు, ఆగస్టు 1:— కేదు ఉన్న కసభవారు దానిజిగునుగూర్చి వైసికోపడేశకలలో నాలోనించిరి. జర్మను సేనల పట్టుబడును పదలలెరి. పోలండు సేన లచటికి రోగూడదని వారు తిర్యగించిరి ఆ ప్రాంతమును పరిపాలించుటకు మారు మార్గాలు నడుమింపబడిన. మెమెలనండి జర్మను సేనలు తెదరిపోతలనని తిర్యగించబడిన గాని పిమ్మట నచటకాంతిని నెలకొల్పు విషయమున నాలోచన కలుగుటచే దానిజిగు జరిగకాల సంఘమువారే యీ విషయమునుగూడ నాలోచింపదగు నని వారు తిర్యగించిరి.

రమ్య

రమ్యలో బ్రతిమనేన

లండను, ఆగస్టు 1:— ప్రస్తుతపు రమ్యలోనున్న బ్రతిమనేనల కపాయ మేమియు లేకన్ను నెరుగనైనగా పనిచేయుటకు కొంత సేనలు మరల నచటికి పంపుచున్నారు. ఈ సేనలకు జనరలు రాజిన్సు గారు సేనానిగానందును.

అస్ట్రేలియా

అస్ట్రేలియా సంధి ఋణము.

మెల్బోర్న్, ఆగస్టు 1:— 250 లక్షల పౌనులు దొరకెనువారికి కాదలెను, కట్టి మజరాలు 100 కి పాటుకు 5 1/2 గంటకు కెట్టును. ఈ మొత్తము తిర్నలో కనుకానానితో ప్రతివారు యిచ్చితరలెనని చట్టము జేయబడునని దొరకెనువారు ప్రకటించిరి.

రుమేనియావారు బాంగరీవారిని పారదోలుట.

లండను, జూలై 31:— రుమేనియాదాటి రుమేనియావారు బాంగరీవారిని తిరుగుకొని పోవుచున్నట్లు వర్తమానము తెలియచున్నది.

సికాగో అల్లరులు.

సికాగో ఆగస్టు 1:— నెన్న సాయంత్రమునకు అల్లరులు చాలాభగ మంకరించిని, సేనుకు పోలిను దళములు కావలి కాముచున్నను చిల్లర పోరాటములు మాత్రము జరుగుచునే యుండెను. ఇంతవరకు 18 గురు నీగ్రోలును 20 మంది తెల్లవారులు చాతులైరి.

జనరలు డెంకిను విజయము

లండను, ఆగస్టు 1:— జనరలు డెంకిను పోల్టావా నాక్షమించెనని అధికారులు ప్రకటించిరి.

రెండ్రానభ లేల?

ఈ విషయమై నెల్లూరు కభాకలనుననే యభిప్రాయముగ విషయ నిర్ణయ సంఘములో చర్చించియు నా సంవత్సరము వ్యవధి లేకుండుటచేత, విరమించి ఇప్పటివరకే ఒక విషయమును చర్చించు రెండుసభలవరకును కన్యముగ గన్వట్టుచునే యున్నది. కాని రెండవ ఖతీయవారి హేతువులను గమనింపకలయును. పరిధమాంధ్ర మహాసభ బాబట్టులో జరిగినప్పుడు నిజము రాష్ట్రమునుండి 5, 6 గురు ఆంధ్రులు ప్రతినిధులుగ వచ్చి యుండిరి. విషయ నిర్ణయ సంఘములో రాష్ట్ర తిర్యగము లేబడినపుడు వరంగల్ ప్రతినిధియగు గురుజాతాపుగారు గాబోలు లేది ఆంధ్ర మహాసభలో ఆంధ్రు లెల్లరును జేరుటకు ఆదేశము గల్గింపవలసినదనియు రాజకీయ తిర్యగములు ఆంధ్రసభలోనికి తెచ్చియెడల తామందు పాల్గొనినవో తిరిగి నిజము రాష్ట్రములో నడుగుబెట్టుటకు ప్రాప్తయందనయు మొఱవెట్టెను. రాష్ట్రవాదమున నప్పటికుండు ఈ జేతముబట్టి ఆరోదన మరణ్యరోదన మయ్యెను. రాష్ట్ర తిర్యగమును విషయ నిర్ణయ సంఘమువారు రామొందిరి. ఆమెంటునే లట్టుబుట్టుకట్టు కొని నిజము కభ్యులు పలాయనమైరి. ఖతీయ వారు ఆంధ్ర సభలో గన్వట్టులేరు. చింతల ఆత్మయ్యకాశ్రమిగారిని గాబోలు స్థాయి సంఘములో నొక సంవత్సరము కభ్యునిగియ మించిరి గాని వారు కచ్చి యుండలేదు. ఈ విధముగ నిజము రాష్ట్రవాదమున మనకును తెగబెంపులయ్యెను. రాజకీయవిషయములన్నియు రాష్ట్రీయసభ కప్పగించి ఆంధ్రమహాసభకు ఇతర విషయములలో పనిజేయుటకు కేగ్గరింపరాదా?

ఇంత వితర వారణములుగ గలవు. ప్రస్తుత మాంధ్రజేత మున ఒక్క రాజకీయవ్యయముదప్ప కెక్కినన్న మునుల బడినవి. ఆంధ్రసభ కనుబంధముగ నెల్లూరులో సంఘసంస్కరణసభ చేర్చబడెను. కాని అది యంతటితో విరమింపబడింది. మహారాష్ట్రీయులకును కంగీ యుటకును వలె మనకు ప్రత్యేక విద్యాసభలలేవు కృత్తులు కల్పిద్విధియుటకును ప్రత్యేకముగ ప్రయత్న మేమి యులేదు. ఈ మొదలగు విషయములన్నిటియందు ఆంధ్రసభ పనిజేయవలయునని పత్రికలలో వర్చులు జరుపబడిన గాని కార్యము మాన్యమయ్యెను. కొత్తసంస్కరణభుల ననుసరించి నిర్వయ చేతపరులును ప్రజాగుత్తము చేయబడును గదా. అందుచే మాంధ్రసభకు ఈవిషయముల నెక్కడ ప్రవక్షిగలిగియుకొన నగుకా? యుండదా? మన కికనాండు (Council of state) అభిజనసభయూ, గాననిర్మాణ మహాసభయూ రెండుసభలు ప్రసాదించుటకుగదా? మహాసభయందు మన ప్రతినిధులు అధికసంఖ్యాకులుండు గదా? మన రాజకీయోద్యమము లన్నియు వచ్చట కేంద్రీకరింపబడదా? అందుచే రాష్ట్రీయసభకును కాలగ్రెను నకును ఇప్పటి ప్రాముఖ్యము కగిసాదా? ఆంధ్రమహాసభను నిలిపివేసి రాష్ట్రీయసభను మాత్రమే జతపుకొనట కరియొకయోచనా?

మతీయొక సంకేతమును కలదు. ఆంధ్రస్థాయి సంఘమువారు సభినుడి ఆంధ్రమహాసభను ప్రత్యేకముగా జరుపుట కూడదని తీర్పుజేసి నరసింహారావు సంకులుగారి యాధిపత్యమున సంయక్త రాష్ట్రీయసభను జరుపవలయునని కొందలు నూచించుచున్నాడు. ఇట్టి తిర్యగమును జేయుటకు స్థాయిసంఘముల కధికారము గలదా? ఈ విషయము ఆంధ్రమహాసభలో నిర్ధారణచేయటం సభాధ్యక్షులనుబట్టి అవసరము కాదా? ఒక జేత స్థాయిసంఘము ఈ తిర్యగమును చేయకన్నవని వాదించినను నైగనపరచిన హేతువులనుబట్టి విశేషముగ అభిప్రాయ భేదమునకు తొచ్చునట్టి ఈ తిర్యగము మహాసభలో జరగవలదా? మతీయను నరసింహారావు సంకులుగారు ఆహ్వాన సంఘమువారిచే మాత్రమే ఎత్తుకొనబడిరి. జిల్లాసంఘములచే నెన్నుకొన బడని రాష్ట్రీయసభకు పీఠగాన నాధికత్యమెట్లు వహించ వీలగును. స్థాయి సంఘము వారు మొదట ఆంధ్ర సభ కూడదని తిర్యగముజేసి ఆటువైసి ఆహ్వాన సంఘమువారు సభజేసి ఆవిధజిల్లా సంఘములు నిర్ధారణజేసి ఆ తరువాత సభాధ్యక్షుల నాహ్వానము నేయవలయునగదా? ఈ కర్మకాండకు కాలవ్యవధియే? ఇంతయు క్లాక సరసింహారావు సంకులుగారు చక్కని రాజకీయ పరిజ్ఞానము గలిగి బహుకాలము నుండియు రాజకీయ విషయములలో పాల్గొనచు క్లాగెను స్థాయి సంఘములో పనిజేసినవకు రాష్ట్రీయ సంఘమున సంపాదించిన ముఖ్య నాయకులలో నొకరుగాని నిన్న నేడు రాష్ట్రీయ

విషయములలో పాదము వెట్టినవారు గారు. వీరిని విరమించుటయు సమంజసము కాదు. కాబట్టి ఈ సంవత్సరమునకు మాత్రము యథావిధిగ రెండుసభలును జరిపి మహాసభలోకర్తవ్యమును నిర్ణయించు విధి నమ్యము విన్నవించు చున్నాడను.

అసంతృప్తమున సభల విషయమై ఏమి ఏగ్నాట్టు జరుగుచున్నవో మనము చూడల వలెదు. ఇప్పటికి చాలకాలము నుండియు అదిగో సభజరుగునని అసంతృప్తమునుండియో లేక ఆ ప్రాంత్య జేతములనుండియో నీలివార్తలు మాత్రము ఆహ్వాద ప్పుడు ప్రతికల నలూరించుచుండును. అటువైసి కొంతకాల మేమియులేక తిరిగి వాయిదా బడినదనియో సభ జరుపవలయునని యొచించుచున్నారనియో గాతీయు గొకటి ప్రకటింపబడును. ఇకముం దే కలుగు రాష్ట్రాదియో అత్రపడక వేచి యుండము. సభలు రెండగునో ఒకటి యగునో లేక ఒకటిలో సగముగనో వివనుత్యువులమై యుండును.

6-8-19 ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ.

కరదలు:— తరువాతూరు సంస్థానమున నుత్తరపు కొనకున్న పారుదలకి హెచ్చుగా వడదర్పించి. మూడు గొంతులు మునిగిపోయినవి తెలియచున్నది.

బర్మాకుండి తెల్లిన రాములూర్ కర్ణములో నొకరిని సంస్కరణ విచారణ సంఘమువారు విచారించెదనని బర్మాత్మ పహులుగారు తెల్లిగొనిచ్చిరి.

ఆత్మత సరపు మునిసిపాలు సంఘమునుండి డాక్టరు మరపుద్రికు, కియూగార్లను కృత్యుత్వమువారు తొలగించి వేసిరి.

కంబాబు నైపిక న్యాయస్థానములు. మంజూబులో నైపిక న్యాయస్థానములం దిటీవల 852 మంది విచారించబడిరి. 582 మంది క్షింపబడిరి. 270 మంది పదలబడిరిని కంబాబు దొరకెనువారు ప్రకటించిరి.

డిసె బహుళపుగ ఇంకరకు నిర్ణయించిన విద్యుత్తుసరకు హెచ్చించుటకుగారి నిర్ణయకాని కారణము తగ్గించుటగాని తిసివేయుటగాని జరుగదని బర్మాభ్యుత్సమువారు తెలిపిరి. ఇందులన డిసెంబరు 31 వ తేదిని ఇపుడున్న ప్రతి బంధకముతోనే వేయదగునని తలపబాడెను.

కంబాబులో తిరిగి ఇంప్రూవాబ్యరము ప్రారంభమైన యెడల 50 వేల రూపాయలు ప్రభుత్వమువారు కొత్తర ఆస్తు ప్రతి ఇచ్చెదరు. అన్నిజాతుల ప్రతినిధులలో నొకసంఘము చేర్పించి సామ్య వనూజుచేసి రోగము నిర్మూలము జేయుటకు యత్నింతురు.

సింధు మోదరాబాదులోని ముక్కురు విశేషమిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— కల్లూకుండి వచ్చుచున్న అంబుజ్జి రెన్ను రైలు ఆదివారమునాడు ముల్తాత కొట్టేయ్యుడ పట్టాను తగ్గిపోయెను. రైలు రెండు రైనులకు అడ్డముగ పడియుండెను. పొగినవచ్చును కలుగలేదు.

కన్యముల లేక విక్రములుగారి ఆఫీసుకు నైకులు కన్యపడుచున్నారు. వకీలు ఫీల్డుక్రెడెన్సువారు మాట్టడింపకచ్చునని అరిచి ఆస్సులలోనే నానికి తెలియజేసెను. డిక్టేటు సరివాదులో నింకను వడినలు, మూడులుండి తెల్లిగొంతు తిగలు తెంపుట తప్పకారింకేమి చేసినట్లు తెలియలేదు. బోయు లో నేమి జరుగలేదు.

ఆత్మత సరకు గుజరతు లాలాకేసులో ముద్దాయిలకి తులను తగ్గించిరి. మోహనలూలు 5 ఏండ్లు చూలూలో, బిహారీ లాల్ వావేలీరాములకు 4 ఏండ్లు, అమరవాద 3 ఏండ్లు, మంగళసేతు 2 ఏండ్లు మతీల్లా సాబుదయాల్ జగన్నాథ్ 1 సంవత్సరము, లాధిసింగు 6 మాసములు కిక్కి ననుభవించవలయును. ఇది గుజరతువాలాకేసు హాఫిజా మహమ్మదుబాషివ్ 6 ఏండ్లు, సాపుద్రిక్, కియూ, సత్యపాణి, అబుధ్ వానానావ్ 6 ఏండ్లు, ఘులూమహమ్మదు 2 ఏండ్లు చారుధత్తురాం 1 సంవత్సరము తోటవర్, నాగాయనదాస్ భాన్సా 6 నెలలు అబ్దులు అజీజు 3 నెలలు ఆంధ్రనింపవలయును. ఇది ఆత్మత సరపు కేసు. ఈ రెండు కేసులలో ముద్దాయిలు కతివైదు ననుభవించవలయును. ఆస్తిని రోపరమకో కలయునని ఉత్తరువు రద్దుజేయబడినది.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Imperial Wireless Chain.

The First Link.

LONDON, August 1. The House of Commons to-day voted £17,000 for the completion of the post office wireless stations in Oxfordshire and Egypt. It is hoped that a commercial wireless service will be operating between these two points early in 1920. The service is intended to be the first link in the imperial wireless chain and will greatly accelerate messages to India and the Far East, because it has been arranged with the Cable Companies that messages for the Far East can be sent by Government wireless to Egypt, whence they will be transmitted by cable, thus obviating cable delays between England and Egypt.

Bill Passes Third Reading.

LONDON, August 1. The House of Commons passed the third reading of the Police Bill after protests from the Labour benches.

Income-tax.

Refunds Ordered.

LONDON, August 1. It is officially announced that all income tax deducted in respect of wounds, disability, and disablement pensions, also war gratuities, will be refunded to all concerned. Officers should communicate with the Paymaster, and men with the Inland Revenue Department, Australia House.

Sudan Loan Bill Passed.

LONDON, August 1. The House of Commons unanimously passed the third reading of the Government of Sudan Loan Bill guaranteeing interest on a Sudan Government loan of £6 millions, chiefly for irrigating three hundred thousand acres in the Sudan for cotton growing.

Higher Pensions Adopted.

LONDON, August 1. In the House of Commons Sir Laming Worthington Evans announced that the Government had accepted the recommendations of the Pensions Committee (See 29th July.)

The Royal Air Force.

New Titles of Commanders.

LONDON, August 1. The Air Ministry announces that the King has assumed the title of "Chief of the Royal Air Force." The following new titles for the Air Force have been approved and take effect from the 4th August:—Marshal of the Air, Chief Marshal, Air Marshal, Air Vice-Marshal, Air Commodore, Group Captain, Wing Commander, Squadron Leader, Flight Lieutenant, Flying Officer, and Pilot Officer.

The corresponding army ranks are Field-Marshal, General Lieutenant-General, Major-General, Brigadier-General, Colonel, Lieutenant-Colonel, Major, Captain, Lieutenant, second-Lieutenant.

Police Situation Stationary.

Picketing Practically Non-Existent.

LONDON, August 2. The police situation is stationary. There has been no further spread in the provinces. Some half-hearted demonstration outside the London police stations were easily scattered. Picketing is practically non-existent as picketers have been warned that they will be liable to immediate arrest.

London Police Strike.

LONDON, August 2. It is officially stated that altogether 994 police have struck out of 22,000 in London, 700 out of 2200 in Liverpool, sixty out of a hundred in Bootle and sixty-eight out of 1450 in Birmingham. The strikers' places are being filled by new recruits.

Bakers' Strike.

The National strike of Bakers began to-day out it is not expected that it will last beyond August 5th, till when, enough bread will be baked. The men want pounds 4 for forty-four hours' week and abolition of night baking. Prospects of a settlement are good.

Railway Clerks' Association Threatened Strike.

The railway clerks' association particularly in North England, threaten to cease work as a protest against delay in consideration of their demands for better and all round conditions as regards pay, hours and holidays.

Indian Troop's March.

King Inspects Troops.

LONDON, August 1. In the Indian march to-morrow, the British detachment will be commanded by Lieut.-Col. Gribbon and the Indian detachment by Brigadier Money. On arrival at Buckingham Palace, troops will be formed up with British officers in front, and the remainder in column of platoons in the rear. His Majesty will arrive at the saluting point at three o'clock and will be received by Royal salute. He will inspect the troops, then address the parade after which the troops will march past. After tea, provided by His Majesty the troops will return to Waterloo via Buckingham Palace Road, Birdcage Walk and Westminster Bridge.

Indian Peace Contingent's Arrival.

Reception by King and Queen.

LONDON, August 2. Much interest centred in to-day's marchpast by the Indian troops who were unable to participate in the recent victory pageant. They arrived in special trains from Hampton Court and headed by combined bands of guards, the Brigades presented a striking and picturesque appearance as they marched from Waterloo to Buckingham Palace grounds, where they were received by the King, Queen. The Prince of Wales, Duke of Connaught, E. M. Haig and other notables were also present. The King addressed the troops thanking them for their devotion to throne and Empire, for their war services and their cheerful bearing, sufferings and sacrifices. After the King's speech the troops gave three rousing cheers for Their Majesties. The King personally invested subsequently a number of officers and men who had won decorations. Messrs. Montagu, Chamberlain, Lord Crewe and Lord Sydenham were among those present.

Russia

General Denikin Captures Poltava.

LONDON, August 1. It is officially announced that General Denikin has captured Poltava.

British troops in Russia.

Reinforcements Despatched.

LONDON, August 1. Although the situation of our troops in North Russia is not causing immediate anxiety, certain units are being despatched, as a general reserve, to meet eventualities. The reserves will be at the disposal of General Rawlinson, who will co-ordinate the retirement from the two fronts.

Dantzic and Memel.

Allied Councils' Decision.

LONDON, August 1. PARIS:—The Supreme Council to-day considered the recommendation of the military advisers regarding Dantzic. It was decided that Polish troops be forbidden to enter the town and that German troops evacuate it. The administration of the territory has been placed in the hands of three delimitation committees. As regards Memel it was agreed that German troops should evacuate the town, but in view of the difficulty of maintaining order when troops were withdrawn the whole question was referred to the Commission on Baltic affairs.

Russian Soviet.

Resolution to Cease War.

LONDON, August 2. COPENHAGEN:—The Estonian Press Bureau states that the Soviet of Russia has declared that it has resolved to cease war against Estonia as it is not out for conquest. The Red Army has been ordered to respect the frontier. The Estonians are however cognizant of the Soviets' notorious vacillation and recognise that peace can be concluded only in accord with the Allies.

Belgium

Indian Raw material.

Belgian Purchase.

LONDON, August 1. BRUSSELS:—Mr. Herbert Samuel, the British High Commissioner, has announced that the Government of India is agreed in principle to the opening of a credit to enable the Belgians to purchase raw material in India. Specific proposals from the Belgian Government are awaited.

America

Racial Rioting

Total Death Roll.

LONDON, August 1. CHICAGO:—The reign of terror and bloodshed abated yesterday evening, but sporadic fighting prevailed, in spite of the troops and police patrolling the city. The total death roll hitherto is thirty-eight, including eighteen negroes.

Australia

Australian Peace Loan.

For £25,000,000 Sterling.

LONDON, August 1. MELBOURNE:—The Commonwealth Government announces that it intends to issue a peace loan of £25 millions. Interest with bonus will average 5½ per cent. Legislation for compulsory subscriptions will be passed if the loan is not subscribed.

Hungary

Bela Kun's Revolutionary Governing Council Resigns.

LONDON, August 2. COPENHAGEN:—A message from Budapest states that the new Government consists of representatives of trade unions. General Bela Kun and his revolutionary Governing Council have resigned.

Poland.

Peace Treaty with Germany.

Polish Parliament Ratifies.

LONDON, August 2. PARIS:—The Polish Parliament has ratified the treaty of peace with Germany, also the treaty guaranteeing the rights of minorities in Poland by 285 votes to 41.

Continental News.

LONDON, August 1.

The King has invested Sir W. Babbie with Commandership of Bath Order.

LONDON, August 2.

WASHINGTON:—Owing to the labour situation, the House of Representatives has deferred recess.

LONDON, August 1.

NEW YORK.—The British steamer "Clan Gordon" New York for China capsized to day. All on board were rescued by the steamer "Abangarey".

Indian Telegrams.

(From our own Correspondent.)

By Wire.

Simla

Afghan Situation.

SIMLA, August 5. A Press Communique says:—The Afghan troops at Birkot are beginning to experience difficulties over supplies. Wakil Khan has reported to the general commanding at Asmar that his men are likely to start raiding unless this is put right. Raiding parties of Wazirs and Mahauds are still hovering about on Derajat border, but nothing further than cutting of telegraph lines has been reported. There is nothing to report from Zaoib.

Sind

Ambulance Train Derailed.

KARACHI, August 5. A Sukkur correspondent writes that the ambulance train from Quetta was derailed at Sultankote on Sunday blocking both lines at the railway station. Passengers to and from Quetta had to be transhipped. There was no loss of life.

Bombay

Bombay Chamber of Commerce' Views.

Exchange and Currency Policy.

BOMBAY, August 5. The Bombay Chamber of Commerce has submitted a memorandum setting forth its views in regard to the future exchange and currency policy of the Government of India. The committee of the Chamber states:—The subject is one which is so wide and many-sided to be fully or satisfactorily dealt with by the Chamber. Members cannot be expected to be unanimous on such a complex question as points of view of importers and exporters naturally differ. Should it be found necessary to raise the exchange to a materially high point it is hoped that due regard will be paid to the interests of agriculturists which depend on the ability to export Indian produce at world prices. There can be no doubt that stability of exchange is desirable but the ultimate rate aimed at can only be arrived at by an exhaustive examination of the silver position of the world. In the meantime it is a matter of prime importance to the commercial community that some temporary stability should be attained. The committee are of opinion that some definite statement of policy should be made as early as possible applicable to the period that must intervene before the silver position can be gauged with sufficient precision to admit of conclusion of final policy. It is impossible to disregard entirely the sentiment of the native of India which leads him to hoard precious metals. It will be desirable to put an end to the present embargo on the importation of gold and silver as early as possible even though there may appear to be little prospect of obtaining supplies in the near future. In this connection the committee notice that in 1916-17 an aggregate of 4½ million pounds of gold was produced by Indian mines. It would seem worth examination whether this might not be utilised in India either as backing for a new gold standard or as a more immediate measure to satisfy in some degree the incessant demand on the part of the natives of this country for precious metals. Government controls must be regarded as necessary evil in certain circumstances but should be abolished as soon as possible. The present system of maximum rates is open to serious objection because whenever there is pressure on the part of the exporters to sell bills the rates quoted by exchange banks cease to be effective and bills can only be sold if the seller will provide some proportion of cover for them.

In regard to the future trade between India and East Africa the Chamber is of opinion that some good might accrue from the appointment of the Trade Commissioner, but they do not think that satisfactory results would be attained by organizing a trading company, while it would certainly be strongly and very properly resented by those already working in this trade. The committee feel that the merchants of India are not blind to the opportunities awaiting them in East Africa. They are quite capable and believed more than ready to develop the possibilities of this area as soon as adequate shipping facilities, etc., are organised and internal communication improved.

The Bombay Chamber of Commerce approve of the proposal to hold a conference of Chambers of Commerce in January 1920 and express opinion that the first meeting should be limited to European Chambers of Commerce including Ceylon Chamber. They add that the question of inviting leading Indian Chambers to send delegates might form one of the items for discussion on the first agenda paper.

Burma

Kuki and Chin Rising.

Successful Punitive Measures.

RANGOON, August 4.

A press note issued by the Government of Burma on the Kuki punitive measures, recently brought to a very successful conclusion, refers to the rising of the Haka Chins at the end of 1917. The available acres that could be spared from the Burma Military Police and the Assam Rifles, which was hastily mobilized, was hampered by want of transport and inefficient numbers and the complete suppression of the Kuki revolt in one season, November, 1917, to May, 1918, was found impossible. The Chins were, however, vanquished and they surrendered, but the Kukis taking full advantage of the difficulties of the troops, who, with hastily organized and insufficient transport, straggled to overrun their jungle-covered hills, were not subdued though heavily punished, their degradation of Manungur and on peaceful neighbours in the rainy season, created an intolerable position, and as the Government of Assam asked for their complete subjugation, the Burma Government freed from the Chin menace and with other members, quite willingly assisted to remove this menace from its north-west border. No regular troops being available, it was decided to use a combined force of the Assam Rifles and the Burma Military Police, under the control of Lieut-General Sir Henry Keary, whose previous frontier experience in Burma marked him out for the responsibility. Brigadier-General C. E. K. Macquod was appointed to command and Lieut. Col. French Muller, D.I.G., Military Police, was appointed Chief Staff Officer. Each force supplied roughly 2,500 men. The transport comprised of 7,000 carrier coolies and 2,000 mules which were all utilized. General Keary's headquarters at Newailek were in telegraphic touch with Imphal, Mairi, and where General Macquod commanded, punitive measures were opened on the 15th November, 1918, the plan being the defeat of the enemy concentrations throughout the entire disturbed area, hunting down the scattered rebels, capture of the hostile chiefs and complete disarmament of the Kukis, to be followed by exaction of fines and construction of roads in unopened territories. The hostile country was divided into areas, each enclosed by a chain of well-stocked outposts, and a systematic hunting down of the Kukis was undertaken and carried out with complete success. The Kukis, through defect of high morale, were surprised by the pace set by the columns and patrol, and though occasionally stout resistance was encountered, they soon lost heart. The leading Kuki chief, Pachel, was surrounded in the village of Grapum by Capt. Brone, Burma Military Police, but he managed to escape, though most of his gang were killed or captured. Sticks, mortars, rifle grenades and Lewis guns played a useful part in the south-eastern column commanded by Capt. Cooke, Assam Rifles. The Chin, friendly under Lieut. Rundle rounded up two brother chiefs, Ngukul and Ngakup. They were headed by their famous chief, Howchitup, having old scores to settle with the Kukis. The long persistent battle of wits between the elusive rebels and their relentless followers ended in the death of Ngukul. Many adherents and Ngakup who escaped monentarily, were obliged to surrender. Lieut. Rundle and his friends covered over one hundred miles in five days, arriving on hour after the surrender at Tanu. Two other chiefs were captured after an equally exciting chase by the Assam columns under Major Marshall, Captain McLanore, Capt. Baker and Ostrahan. Operations in the Satera tract, the only purely Burmese area, took an unexpected course. Having been severely hampered in 1918, the Kukis seemed to have had enough. Another tract, the northern and centre, had decided on submission, on the principal chiefs surrendering at a curfew held at Hamalia in September, 1918, to Mr. Cooke, Commissioner, Sagayig Division, and professing a welcome for the troops. The Tongkul Negas not only professed allegiance, but promised a thousand carriers. The Negas tract which separated from the River Chindwinly a belt of Kuki country, had only once been traversed by a British official, Mr. W. Strid, Burma Commissioner in 1913, and was practically unknown to us. It is a land of lofty mountains and precipitous and deep ravines with great tracts as the only communication. A force of 1,200 Burma Military Police under Major Hackett, was detached to enter the Satera tract in three columns, north centre and south. Coolies were scarce, the Tongkul Negas not fulfilling their promise in full, and owing to an outbreak of Surra, the mules did not reach the advanced bases till January. After two months, during which mule tracks for 20 miles had been completed and when no signs of hostility had been shown, it became evident that trouble was brewing. Flots in the centre area were fired upon, and soon a far-reaching conspiracy was detected. Widespread rebellion was threatened, which if it had not been instantly quelled, would have set the whole tract ablaze. The columns were not caught napping, but moved so quickly and decisively that rebel continuation became impossible. No tract was overrun by the mobile column, the offending villages were burnt, and most of the important chiefs captured. Valuable aid was given by the Assam Rifles, who sent two columns from the west. The Kukis having been utterly defeated in every engagement, it remained to round up the chiefs and insurgents still at large. Most of these realised in January that the game was up and surrendered. A few held out through February, but in March, when Pachel surrendered, all organized opposition ceased. Food supplies had been confiscated, a blockade forced and civilization enforced, and these firm measures brought the other chiefs to, so that by mid March the second phase of the campaign had been successfully accomplished. In April and onwards, a thorough government was insisted upon. Leading chiefs were sent for trial, compensation claim against the Kukis settled and satisfied, a network of road fit for transport made, military police outposts established and experienced civil officers installed. The country covering 6,000 square miles, had been traversed and opened up by 750 miles of bridle paths. Every important head had been killed, captured or had surrendered. The tribesmen thoroughly beaten or subdued being now desirous only of rest of peace, a disarmament of the whole area was satisfactorily achieved. On the 1st April, General Keary met General Macquod at Tanu and demobilisation was decided upon, which was practically completed by the middle of May, and columns of the Military Police, Assam and Burma, were marching for battalion headquarters, having finished successfully the too arduous season of jungle warfare.

Fight with an Alligator.

RANGOON, August 5.

A story of a fight with an alligator comes from Leikatang, in the Mergui district. One of two brothers while fishing for crab was caught by an alligator just above the left ankle and dragged into the water out of his depth. His younger brother aged 13 jumped into the water and held him by one hand grabbing a pole with the other, and a regular tug of war went on. The boy suggested to the elder to jab his fingers into the alligator's eyes, but at first he only got his hand into the alligator's mouth and was bitten. He tried again and succeeded in striking at the alligator's eye, which then let go his hold of the foot. The boy brought his brother to the land and eventually he was brought to Mergui, where his left foot, the bone of which had been gripped, was amputated. He is recovering. The brave lad will be suitably rewarded.

Rice Control.

Burma Government's Communique.

RANGOON, August 5.

The Local Government have issued a press note referring to the Government of India's communique of the 31st July on the rice control. The Local Government is authorized to announce that in no circumstances will the maximum price be raised on the control relaxed or abolished before the 31st December. This must not be taken to mean that the control will be relaxed or abolished on that date.

Rangoon Rice Market.

The rice market to-day was marked by the offerings of rice at much lower rate of bonus than previously but buyers were not prepared to do business, the Government notification being taken as foreshadowing commencing, and sellers being eager to cut a loss or avoid one.

Influenza Epidemic.

Government Finances.

The Municipal Committee to-day received a letter from the Local Government that Rs. 50,000 would be allotted for the new hospital equipment, etc., needed by fresh influenza outbreak also suggesting that a strong committee be formed of representatives of various communities to raise funds for the benefit of their people in combating the epidemic.

Calcutta

Alleged Defamation.

Process issued against Editor 'Nayak'

CALCUTTA, August 5.

To-day before the Chief Presidency Magistrate an application was made on behalf of Subhanath Mukerjee, Inspector of Police and member, Calcutta University, for process against the editor of the 'Nayak' Banerjee, Editor of the 'Nayak' a vernacular daily paper. It was alleged that the 'Nayak' published imputations against the applicant to the effect that he was unfit for the post and that he secured the appointment merely through favour of Sir Ashutosh Mukerjee. The Magistrate issued process against the accused.

Ahmedabad

Barijadi Detainment Case.

AHMEDABAD, August 5.

The first special Tribunal has framed charges under Section 121-A and 121 against all the accused concerned in the Barijadi case near Barijadi.

'Hind Vasi' Security Returned.

Mr. Jehmal Parabehn, Editor 'Hind Vasi' now in jail, intimated to the District Magistrate soon after his arrest that he had ceased to be the keeper of the press and asked for return of the security of Rs. 2,000. The District Magistrate declined and suggested that the press may be conducted in Mr. Jehmal's name though he was in jail, but at his risk. On representations to the higher authorities and after formal appeal against the District Magistrate's order Mr. Jehmal's brother has received intimation that the security will be returned to him.

United Provinces

Ferozabad Collision Case.

AGRA, August 5.

The Ferozabad collision case in which the Assistant Stationmaster, Mukat Beharilal and signalman Sheoprasad stood charged of gross negligence of duty, was concluded to-day before Mr. P. C. Plowden, I.C.S., Joint Magistrate, Agra. On behalf of the accused Sheoprasad, two defence witnesses described the procedure adopted for the reception of trains and custody of central key. Zemindar Nasabingh examined as defence witness turned hostile and ultimately said that he knew nothing of the incident. The defence counsel then made an application for citing another witness and asked for an adjournment. The Court refused the application under section 257 C. P. C. holding that it was for purposes of causing delay especially in view of the fact that the accused had already pleaded guilty. On behalf of the Assistant Stationmaster the permanent way inspector, G. I. P. Railway Mr. J. R. Higgs, described the technicalities of interlocking points. Arguments were then heard on behalf of Mukhat Beharilal. The defence counsel submitted that according to rules for departure of trains no train could leave the station yard without the permission of the Station Master on duty. It was not proved that the accused gave his permission. In this connection the omission in not citing the railway guard of the train was significant. The prosecution could not plead collision between the accused and guard as he could not exonerate the accused without incriminating himself. It was also significant that the railway authorities have dismissed the railway guard. It was therefore right to infer that the guard was dismissed because he started the train without the permission of the accused. The prosecution had also failed to prove that any specially safe place was allotted for custody of the drivers token and the same was removed with the accused's knowledge or consent. The public prosecutor replied pointing out that the neglect on the part of others could not exonerate the accused for his negligence. Judgment has been reserved.

The Punjab

Amritsar and Gujranwala Riots.

Forfeiture Remitted.

SIMLA, August 5.

Orders have been passed by His Honour the Lieutenant-Governor in respect of persons sentenced by Martial Law Commissions, in the Amritsar and Gujranwala leaders' cases. The sentences now stand as follows:—Gujranwala leaders' case—Mohanlal 5 years, Chuni Lal, Bihari Lal and Javed Ram 4 years, Amarnath 3 years, Mangal Sen 2 years, Matullah Sarab Dayal and Jagannath 1 year and Lakh Singh to 6 months.

Amritsar Leaders' Case.

Hafiz Muhammad Bashir 6 years, Saliuddin Kitchlew, Satya Pal, Abu Bhawan Nand, Dina Nath and Ghulam Muhammad to 2 years, Gurbaksh Rai 1 year, Koton Nal and Naram Dass Khanna 6 months and Abdul Aziz to 3 months.

In all these cases imprisonment is rigorous and sentences of forfeiture have in all cases been remitted.

Tata Industrial Bank.

Opening of Cawnpore Branch.

LUCKNOW, August 4.

Mr. E. L. Ashworth, I.C.S., 2nd Additional Judicial Commissioner, Oudh, this morning opened the Lucknow branch of Tata Industrial Bank, Ltd., in the presence of a large gathering. Among those present were Mr. Gray, Manager of the Cawnpore branch of the Tata Bank and representatives of banking institutions in Lucknow. Mr. S. P. Mehay, Manager of the Lucknow Branch, said that the Bank had been established at the suggestion of many business men, in these provinces and was the second of a contemplated network of branches in Upper India. The primary object was to encourage the existing Indian industries and also to create and develop further industries.

Mr. Ashworth in the course of his speech said:—While there may be divergent views as to the respective spheres of Indian and British control at present desirable in the matter of Government, there are few who will deny that the development of India as industrial country is only possible if Indians assume an initiative and preponderance, which no one would grudge them. English enterprise has failed to unearth the hidden hoards of wealth which lie unproductive in private hands. That this picture, of hidden hoards is not an imaginary one I feel convinced. To give a single instance, in a case recently before the Judicial Commissioner's Court at Lucknow one item of family property in dispute was 1,600 gold bricks valued at Rs. 90,000 which apparently had lain unproductive in the coffers of the family for upwards of 20 years. Capital is the life blood of industrial enterprise and the industrial system in India is sluggish because the arteries that circulate this life blood are choked. A new industry sponsored by an established firm of repute may find no difficulty in attracting capital, but for the industrial regeneration of India it is necessary that small industries should be started by obscure persons. It is necessary that a small local concern supplying a local need (which in another generation may blossom out into a provincial or imperial success) should find access to the savings of petty capitalists. Apart from this I am assured, by my friend Mr. Gray at whose invitation I am addressing you to-day that the matter which we are now considering is far from escaping the notice of Messrs. Tata. They are keenly alive to the desirability of increasing for the industry not only the supply of capital but also the supply of trained capacity. They will consider training in special lines of industry or in business generally of promising young men as a legitimate and public spirited form of enterprise. Before proceeding to declare to open this branch of the Tata Industrial Bank I would only say that I feel that you all join me in expressing to Messrs. Tata, through Mr. Gray our good wishes for the success of their bank in particular for the success of this branch of it. It is our hope that the opening of Tata Industrial Bank may prove a landmark in the history of Indian industrial development.

Mr. Gray on behalf of the Directors briefly thanked Mr. Ashworth for presiding. Mr. Ashworth and other guests were then taken round the bank premises. Refreshments were provided and the proceedings closed with the taking of a group photograph.

Indian News.

Heavy floods are reported to have occurred in Farur the northernmost taluq of Travancore. Three villages are said to be under water.

A telegram from Mr. Barrn Houghton, retired I.C.S. Burma, states that the Joint Committee on the Indian Reform Bill will examine one member of the Burma Deputation. The date has not been fixed.

Under provisions of section 16 (1), (a) of the Punjab Municipal Act of 1911 H. B. the Lieutenant Governor is pleased to remove Dr. Saifuddin Kitchlew, Barrister-at-Law from his seat on the Amritsar Municipal Committee.

A daring dacoity was committed on Sunday last in the house of Deb Naram Ghose, of the village Chadrakali, some ten miles from Howrah. At about 2 o'clock in the morning on Sunday, more than a dozen dacoits raided the house by breaking open the front door by means of a 'dheeki,' a wooden beam for husking paddy. They ill-treated the inmates and were busy searching after the valuables when an Uriya servant raised an alarm. Several villagers came to the scene and offered resistance. While the fight was going on two Police Constables appeared. The dacoits threw brickbats at them and retreated, shouting 'kai mai ki jai.' The policemen and the villagers gave chase and a Constable was given a 'bathi' blow. The other constable managed to spear a dacoit through the lungs, as a result of which the dacoit dropped down dead. An up-countryman was arrested. The other dacoits managed to escape. Some of the villagers were hurt.

ప్రజాభిప్రాయములు

I ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభ.

ఈ నెల 24-25-తేదీలందు ఈ సభ ఆసంతపురమున సమావేశము కానున్నదనియు, నావ్యవసాయమువారు డాక్టరు పట్టాభిసేతారాయయ్యగారిని సభాధ్యక్షులుగా నూచించినయు, అందువలన ఆ సారాంశముగాను డాక్టరుగారు తగుదురనియు వెల్లడగుట వారే నాయకులనియు, సమర్థించియుండిరి. కాని డాక్టరుగారి కందుల కందులతో యియ్యకొనరయ్యె! కొంతకాలము రాజమహేంద్రవరమున వ్యాయాపాదిగనుండి, పేరుపడసి, యేతన్నుంబునకు "వైరుమెన" పదవి నధిష్టించి, ప్రజాపితముగ తమ విధులకు ధర్మమాచరించి, తరుచు నీమతేగి బారిష్టర పరిక్షయందు కృతార్థులై ప్రస్తుతము చెన్నపురి యందు మైకోర్టులో పనిచేయుచున్నట్టి శ్రీయత టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారిని రాబోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభకు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిన మిక్కిలి ప్రశంసార్హులుగ నుండును. వీరు ఉత్తర ఆంధ్రజేత మండే కాక దక్షిణ ఆంధ్రజేతమందును బేరెన్నిక గన్నవారు. ఉదారస్వభావులు. జేతనీలైక దీక్షాతత్పరులు. సామోపాయ చతురులు. జేతనీలైక పాపము చేయ పాటుపడుటకు నడుము గట్టినదిట్ట. ఇట్టి వారు రానున్న ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభాసభ్యులను కర్మలని వేరే నొక్క చెప్పవలయువా?

II గుంటూరుజిల్లా గ్రామోద్యోగీయులకు విజ్ఞాపన.

అయ్యా, మనవారసత్వపు హక్కుల సరిపుచ్చేయుటకై గవర్నమెంటువారు తలపెట్టిన శిస్తుచట్టము 12-8-19 తేదీ మొదలు మదరాసులో జరుగు కాసునిర్వాహ సభవారి యోచనకు తేబడు నని తెలియుచున్నది. ఇందుకు జిల్లాలోని గ్రామోద్యోగీయులలో ముఖ్యులయినవారు కొందఱు తమతమ తాలూకాల తరపున ప్రతి డివిజనుగా బయలుదేరి గౌరవనీయ సభ్యుల దర్శించి వారికి మన కష్ట నిష్ఠురములన్నియును కొనవలసిన యవసరమున్నట్లు నిదివరకు యోచించి యున్నాము. ప్రతివారు వెళ్లుటగాని, తోటిగ్రామోద్యోగీయుల సలహాలేని దొక్క రెవరైన వెళ్లుటగాని కష్టతరముగాని (గ్రామోద్యోగీయ) తాలూకా సంఘములవారు తమప్రతినిధులనెన్ని వారు వెడలు సడపాయలు గావించురని నమ్ముచున్నాను. వెళ్ల నుద్ద్యమలయినవారు తమదరఖాస్తును ముఖ్య గౌరవనీయులగు కొందఱ వెంటటప్పుడ్యు కంతులవారివ్వారా గవర్నమెంటు వారికి 9-8-19 లోగా చేసినటుల పంపుకొన వలసియున్నది. కాన కాలమును యోచించి, ఆలస్యము జేయక తమ దరఖాస్తుల సంపుటరనియును పంపినవారు 11-8-19 తేదీ యుదయమునకే చెన్నపురి చేరుదురనియును కోరుచున్నాను. నేను సవరు కాలమున కచ్చటికి చేరుదును.

పేరాల రావులలో: నాథం ప్రెసిడెంటు గుంటూరుజిల్లా గ్రామోద్యోగీయ సంఘము.

III ఆంధ్రదేశ పారిశ్రామిక సభ.

అయ్యా! ఈయన సాంధ్యకాలంలో "స్వదేశీధర్మము" అను కీర్తికతో దీర్ఘమైన వాల్మీకిధాన వ్యాసములు లిఖించబడుట సర్వజనవిదితము. తద్ధర్మమును పాఠకులవలంబించుట విధికృత్యము. వర్తమానకాలమునం దేరాజ్యము జూచినను పరిశ్రమల పొరబడ్యును ప్రకృత్యము. లోకమునందలి సకలరాజ్యములును వ్యాపారపాశబద్ధములు. ప్రాక్షేపరక లాభములకై స్థాపించబడిన ప్రాగ్వాణిజ్య సంఘములయొక్క సంఘర్షణములన భారతపరిశ్రమలు కృత్యమయిగా విలయమునొందినవి. పాశ్చాత్యదేశములలో నిర్మితములగు వస్తువులకు హిందూదేశము పణ్యస్థలము. వంశానుకరణైన కర్మకాలమునై పుణ్యముగల కర్మకారు లుండియు, మనవైదిక జీవితము తర్రాధీనము నందున్నది. పాశ్చాత్యదేశము వికాసముకరించుట యననేమో యెరుగని కాలములో తమ ఆసాధారణ ప్రజ్ఞ లోకమునకు చాటిన పారిశ్రామికపుల సంతతివారు నేడున్న యువముక్కు కన్యల ప్రార్థింపవలసినవై హిందూదేశము సకలసంపదల కాలవాలము. తత్సంపదలను వెంచి పోషించుట మనకర్తవ్యము. పాశ్చాత్య వస్తువులవై సాధారణ యున్న హిందూదేశమునకు వర్తమాన సంగ్రామములన పరిశ్రమలు

తనిలోపను బాగుగ తెలిసింది. ఆంధ్రదేశపు ఆర్థికస్థితియొక్క మాగు సింహావలోకము గావించుకొన్నవో నచ్చెనపు గల గవర్నమంత్రి. ఆంధ్రదేశమునంద నేకములు అబద్ధిస్థలములు గలవు. జలాశయములుగలవు. వజ్రములు, ఇనుము, గంధము, అభ్రకము, రాక్షసిబొగ్గు మున్నగువాని గవర్నము గలవు. పరిశ్రమలకు కృతసాయమునకును అనుకూలమయిన నున్నే త్రములు గలవు. మనదేశమునందు పరిశ్రమలెందు నంతులు కృతసాయమువలన జీవించుచున్నార. నూతన పద్ధతులవలన కృతసాయము గావించి పారిశ్రామికపులకు దోడ్పడవలెను. మనదేశమునండి నూనెగింజలు, బియ్యము, మాడిని, కవుడును ఎగురుతీసి, నూనెను, పిండిని, కస్తూరిమును, బిస్మట్టులను తెప్పించుకొను చున్నాము. వెల్లు వెలుగుతోటలున్నను పంచదారకు పరజేతములే కలియుచున్నవి. కష్టనాధిపువుగారి పరిపాలనములో బుట్టినవృత్తికే నస్తువులనుందలి యభిమానము ప్రబుద్ధుగావుట్టి చుట్టలోమాడినది ఆంధ్రదేశమునందు పారిశ్రామికాభివృద్ధికై యాలోచించ వలసిన విషయములనేకములుగలవు. తత్కారణముచే బ్రతివత్సరము పారిశ్రామికసభ యావత్సరము. తత్కారణమునందే పారిశ్రామిక వస్తుపరివర్తన మత్సరవరము. పాఠములు తద్వీచయ ములొందిన ప్రార్థికులు.

గోపాలపురము, పోతాపెద్ద నరసింహం.

భీమునిపట్నం వార్తలు. భీముని పట్టణము, ఆగస్టు 8:- వర్షములు కురిసినవి ఇక మనూది అమ్మవారు వెనలవచ్చును. కాని కలరాజేవర దయచేసినట్లున్నది గ్రామోద్యోగము తగ్గలేదు. దీనికి కారణము ఉష్ణము. బియ్యమేను. గ్రామోద్యోగమును గూర్చి మ్యూనిసిపల వారంతక (కేంద్రహించినట్లు కన్నడదు. దీనిజనలో ఆసీనగు గారు.

ఈనెల 1 తేదీని వీరిచ్చటకు వచ్చి, బియ్యము అయ్యకములో జరుగుచున్న ఆక్రమణలను గూర్చి విచారణజేసి మ్యూనిసిపలవారిని తగువిధమున మందలించిరి. ఈ ఆక్రమణలకు విరమించుచు గ్రామియులు దాఖలుజేసికొన్న అర్జీని గవర్నరుకు బాహుటముగా చదివి వినిపించిరి. కానిలర్లు ఒకరిపై నొకరు నిందాస్తుదరుగు ఫిర్యాదులను జేసుకొనిరి.

మ్యూనిసిపల్ డిప్యూటీ కమిషనరుగారి స్థానే నుండర రామరాజుగారిని కానిలరుగా నామినేటు చేయుటకు శ్రీకృష్ణురగారి ఆర్డరు అయినదనియు, రాజుగారి కంఠంకరించలేదనియు వివరించుచున్నాను. చాలాకాలము నుండియు తాలూకా బోర్డు మెంబరుగకు, కొంతకాలము బెంచిమేజిస్ట్రేటుగను ప్రజలవిశ్వాసమునకు పాత్రులయిన రాజుగారిండు కంఠంకరించవండుటకు ఏదోకారణ ముండవలయును. వీరేకాదు. ప్రస్తుతము కాన్సిలలోనున్న వారిలో ఎక్కువమంది మ్యూనిసిపల్ విషయములలో విమోక్షులై యుండుట చిక్కియుగా నున్నది. మల్లిఖార్జునరావుపంతులుగారు రాజీనామా నిచ్చినట్లును, అప్పయ్య పంతులుగారు, భాదకర్నా మర్కాయరు సాహెబుగారును, రాజీనామాలు నియ్య నున్నట్లును చెప్పుచున్నారు.

గారి కబుర్లు. మా మ్యూనిసిపలకు మేనేజరుగారగు గున్న శ్యామశ్రీ గారు బరంపురము మ్యూన్సిపల మేనేజరుగా వెల్లడరనియు చెరుమేనుగారు తమస్థానమునకు రాజీనామా నిచ్చెదరనియు గారి కబుర్లు పుట్టుచున్నవి. ఇందలి నిజము యాన్యుండు తెలియకరచెదను.

చిలకలూరుపేట గ్రంథాలయ వార్తాకోశవ్రము:- చిలకలూరుపేట గ్రామములో స్థాపించిన "శ్రీ లక్ష్మీవృక్షింహ" గ్రంథాలయ ప్రథమ వార్షిక మహోత్సవము జులై 29 క తేదీన శ్రీ మ. శం. అవధానశిరోమణి శ్రీ "కాశ్యపాచార్యులవారి" అగ్రాసవాధిపత్యమున జరిగెను. 29-7-19 క తేదీ ఉదయము శ్రీ అగ్రాసవాధిపతిగారు మంగళ వాద్యములతో గ్రంథాలయములోకి పొరులతో విజయముచేసిరి. దైర్ఘ్యప్రకృత అను స్వాగతోపహారములకు బరిపిరి. 81 క తేదీ సాయంత్రము 4 గం|| మొ|| రాత్రి 9 వఱకు అగ్రాసవాధిపతిగారి గంభీరోపహారమును రాత్రి శ్రీమంత్ బుక్కరట్నం గోపాలాచార్యులగారివలన హరికథా కాలక్షేపమును ఆగస్టు 1 క తేదీ మధ్యాహ్నము 1500 లు బీరంజులకు అన్నప్రసాదమును జరిగెను. అరి వెంకన్నాచార్యులుగారు ప్రాయశ్చిత్తు.

విశాఖపట్టణము జిల్లా జడ్జికోర్టు

విశాఖపట్టణం మునసబుకోర్టు అసలుదానా నెం 5 రు 1913 జడ్జికోర్టు ఫైలు ఇ. పి. నెం 12 రు 1919 వారులు దీక్షివాదు:- ఆర్డర్ నూర్యనారాయణ రావు పంతులుగారును మరయోగరును. ప్రతివాదులు:- శ్రీరాజా విశ్వేశ్వరశర్మనక బహద్రు గారును మరకొందరును.

ప్రకటనము

ఈ దీక్షికి సంబంధించినట్టియు సంగతులన జమిం దారికి చేరినట్టియు ప్రస్తుతం మునసబుకోర్టువారే నియమించబడిన రిసీవరు క్రింద ఉన్నట్టియు పార్వతిపురము తాలూకాకు చేరిన యీ దిగుర వివరింపబడిన 8 గ్రామములన్న విశాఖ పట్టణముజిల్లా జడ్జికోర్టు భవనమున 26-9-1919-క తేదీని పగలు 11 గంటలకు విక్రయంపబడునని యిందు మూలముగా ప్రకటింపబడినది.

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include land parcels (చినబొండపల్లి, కోటగ్రామం, గంగాపురం, ఇందుపురం, కవిటిగడ, ముగగ్రామం, నుడిగాం, పెదబొండపల్లి) and other properties (అయ్యకము వారంటు మొత్తము, ఎన్నేలు మెట్టల గాములు, చెల్లింపబడవలసిన కట్టుబడి క్విటరుంటు, రిసీవరు తాజేవారుల జీతములు).

Advertisement for 'Bhagyananthu Lavaru? Aronagananthu Le.' (1045). It includes a testimonial from 'M. N. Venkateswara Rao' and a list of products and prices: 6 boxes of soap for 8-4-0, 6 boxes for 1-0-0, 8 boxes for 1-12-0, and 8 boxes for 0-8-0. It also mentions 'M. N. Venkateswara Rao' as the proprietor.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సరమాషధము

వెల న్నల్పము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండైన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును
వనమూలికలచే
చేయబడును
నువాసన గలది

గుణ మధికము
వంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుడు
చక్కని డబ్బీతో
వెల ర అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొఱకును.

అమృతాంజనము డి పో,

ర. లింబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ఫ్రేజి రోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి

విక్టోరియా ఆసుపత్రి, కాకినాడ.

అంతఃకుసుమణు బహువిధముగా
బాగు చేయబడును. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి గ్రుడ్డిదనముచే బాధ పడు
నను, తిరిగి దృష్టిని (చూపు) పొంది
గలను. కంటిలో పువ్వులు, ఎరుపులు, బిరుపులు, దురదలు
వలెగా నున్నవన్నెలతోగూడ వుండునట్లును. కడు బీద
కుచితము. (1568)

1. అంగ్లేయ వైద్యయోగ్యులచేత తయారుచేయబడు
చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రక్రియలు గల ప
టెలు రు 1-4-0. 2. కైఫాయు కీవరు అను గ్రంథము
ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. పట రు 1-0-0.

వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యం. డి. ఫర్మన్.

ఫర్మన్ టైప్ సేనాల ధర తగ్గించబడినది.

బ్లాక్ లెటరు రు 8-8-0 స్పాక్ రు 1, వాటర్ మెక్
రు 1-8-0, వాటర్ మెక్ (స్టైలిక్ సెన్సెటివ్) రు
10-8-0, కలెక్షన్ 210 రు 4. అలెగ్జాండ్రా రు 2-12-0
1514) గిరిబదర్, క్లీవర్స్ తిరువల్లిక్కేటి, మద్రాసు.

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles; Hay Fever Asthma; Bronchitis; Headache; Sore Throat; Influenza, etc. Costing only Rs. 25 8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala. (India)

Natural Actina Treatment.

మీ బా యీ ల ర్లు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బా యీ ల ర్లు కామోజివ్"ను యుపయోగింపవలయును. దాని నుపయోగించిన బా యీ ల ర్లు త్రుప్తపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్త పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామోజివ్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బా యీ ల ర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు ఫలజూను గురించియు అసలు యేజుట్లకే వ్రాయవలయును.

తే గాలసులుగల రమ్మ 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

389

మదరాసు

(పై కామోజివ్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

గర్భాశయ రోగనివారిణి:— శ్రీ లక్ష్మణ గణపతి

ముతుకుల ఒప్పిడి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మెలకాడి, గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంభావనానర, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూలికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్యాదా లకు కుదుర్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేదా, ప్రణమలు, నుఖసంకటములు, సిస్యత్తువ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారింపి శరీరమునకు కాంతిని యిచ్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రు. 1-8-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
88, పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసురోడ్డు, ఎళుంబూరు, మద్రాస్.
166 బ్రాంచి:— 9, బందరు వీధి, మద్రాసు.

ప్రకటన

మహా-మహోపాధ్యాయ కొక్కండ వెంకటరత్న కవి విరచితములైన అమృతములైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. ఆంధ్ర భాషాభిమాను లెవరైననీగ్రంథముల నమ్మకయించుటల పైబైదరేని వెంకటరత్న కవి కుటుంబమునకు నగిన ధనసహాయముననే గ్రంథముల విడుదలపై వ్యర్థస్వార్థిత్వములను బడయగలరు. అందువలన భాషా సేవకు జేయుటయను నిశ్చయము న్నిలియందున్న వెంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు సహాయము జేయుటయను రెండు నుకృత్యములును గలగ గలవు.

1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ఘటి కాచలమహాత్యము (వ్రబంధము), 3 అజామిలో పాఖ్యానము, (యక్షగానము), 4 సత్యనారాయణపాఠసము (వ్రబంధము).

ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరువాడు క్రింది చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును.

వెంకటరత్న కవి గ్రంథములు
ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా ర్యాలయము
తెలుపెట్టి వీ, మద్రాసు.

National Psycho Physical Culture
University College.
WANTED - STUDENTS
Fees Moderate, Apply for Particulars
to:- Prof. B. RAMAJOGA RAO,
7, Thambu Chetty Street, Madras.

చంటి బిడ్డ (1609)

ఇంక శిశుసాహిత్యము, దాది, పాఠశాల, బాలశోగములు, చికిత్సలు వివరింపబడినవి. డాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మి విలింగ్ డి. వి. ఎం. బి. సి. ఎమ్. గ్రంథకర్త. పట రు. 1. విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ డిపో, మాంబూరోడ్, ముద్రాన్.

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస
ఉపదేశికావళి. తెలిసులభము. ప్రతిదినము శతంశ దగినది. కొద్ది ప్రతులుమాత్రము మిగిలియున్నది. క్వరపడుడు. అట్టలైదు ప్రతి 0-12-0, కాగితపుట్ట ప్రతి 0-10-0. శ్రీ రామకృష్ణమందిరం, గూడుగుపేట, మచిలీపట్నం.